

WOJCIECH JERZY GÓRCZYK **Zakonnice w średniowieczu. Ciche, pokorne i głupie czy elita intelektualna Europy?**

Rękopisy

Psalterium per hebdomadam, Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego, sygn. I Q 233.

Antiphonarium de tempore et de sanctis, Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego, sygn. I F 430.

Forma vitae ordinis sororum pauperum, quam beatus Franciscus instituit; Legenda s. Clarae, Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego, sygn. IV Q 202.

Lectionarium cum orationibus, Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego, sygn. I Q 256.

Opracowania

Beach A.I., *Women as Scribes: Book Production and Monastic Reform in Twelfth-Century Bavaria*, Cambridge 2004.

Bielak W., Księgozbiór panien norbertanek w Imbramowicach, "Archiwa Biblioteki i Muzea Kościelne" 2011, t. 95, s. 5-10.

Bodarwé K., Sanctimoniales litteratae. Schriftlichkeit und Bildung in den ottonischen Frauenkommunitäten Gandersheim. Essen und Quedlinburg, "Quellen und Studien. Veröffentlichungen des Instituts für kirchengeschichtliche Forschung des Bistums Essen", t. 7, Münster 2004.

Borkowska M., *Leksykon zakonnic polskich epoki przedrozbiorowej*, t. 1, Polska Zachodnia i Północna, Warszawa 2004.

Borkowska M., *Leksykon zakonnic polskich epoki przedrozbiorowej*, t. 2, Polska Centralna i Południowa, Warszawa 2005.

Borkowska M., *Leksykon zakonnic polskich epoki przedrozbiorowej*, t. 3, Wielkie Księstwo Litewskie i ziemie ruskie Korony Polskiej, Warszawa 2008.

Borkowska M., *Życie codzienne polskich klasztorów żeńskich w XVII-XVIII w.*, Tyniec 2017.

Brückner A., *Literatura religijna w Polsce średniowiecznej*, t. 2, *Pismo święte i apokryfy. Szkice literackie i obyczajowe*, Warszawa 1903.

Christianity and Modernity in Eastern Europe, red. B.R. Berglund, B.A. Porter, Budapest 2010.

Cyrus C.J., *The Scribes for Women's Convents in Late Medieval Germany*, Toronto 2009.

<https://doi.org/10.3138/9781442689084>

Czencz W., Wielki poeta chrześcijański z IV wieku, "Przegląd Powszechny" 1895, t. 46, z. 4, nr 136, s. 1-26.

Czachorowska I., Książka w rękach klarysek śląskich, "Śląski Kwartalnik Historyczny. Sobótka" 1966, nr 3, s. 407-419.

Czachorowska I., O nowe spojrzenie na śląskie średniowieczne klasztory żeńskie [w:] *Studia z dziejów kultury i ideologii ofiarowane Ewie Maleczyńskiej w 50 rocznicę pracy dydaktycznej i naukowej*, red. R. Heck, Wrocław 1968, s. 99-103.

Czyż A., Jezusa "marnotrawnego" dar "hojny" dla nas. Hermeneutyka egzystencji w prozie medytacyjnej benedyktynek epoki baroku (rękopisy sandomierskie A-1 i A-17), referat wygłoszony na II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Filozoficzne aspekty literatury, Lublin, 26 października 2018 r.

Dominiak W., Stosunek Piastów opolskich do klasztoru norbertanek w Rybniku/Czarnowasach w średniowieczu, "Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historica" 2007, nr 5, s. 75-83.

Fitych T., Michael Willmann - współtwórca i uczestnik krzeszowskiego kręgu religijno-kulturowej wymiany darów, "Perspectiva. Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne" 2006, r. 5, nr 1, s. 62-84.

Garnczarski S., Kultura muzyczna w klasztorze klarysek w Starym Sączu, "Tarnowskie Studia Teologiczne" 2014, nr 2, s. 127-136. <https://doi.org/10.15633/tst.690>

Gil C., Wstęp [w:] Teresa od Jezusa (Marianna Marchocka), Autobiografia mistyczna i inne pisma, Kraków 2010, s. 8-32.

Górczyk W.J., Początki Opinogóry w świetle dokumentu wojewody Żyry z 1185 r. i dokumentu biskupa płockiego Gedki z XIII w., "Notatki Płockie" 2018, nr 3, s. 3-8.

Grajewski C., Ważniejsze polskie źródła oficjum brewiarzowego, "Saeculum Christianum. Pismo historyczno-społeczne" 2004, nr 2, s. 223-227.

Gwoździk J., Kultura pisma i książki w żeńskich klasztorach dawnej Rzeczypospolitej XVI-XVIII wieku, Katowice 2015.

Jasiński K., Ilustracje kalendarzowe w rękopisie wrocławskim z około 1300 r., "Kwartalnik Historii Kultury Materialnej" 1959, nr 2, s. 203-228.

Kloss E., Die schlesische Buchmalerei des Mittelalters. Deutscher Verein für Kunstwissenschaft, Berlin 1942.

Lifshitz F., Religious Women in Early Carolingian Francia: A Study of Manuscript Transmission and Monastic Culture, Oxford 2014. <https://doi.org/10.5422/fordham/9780823256877.001.0001>

Mayer J.G., Tajemnice sztuki medycznej średniowiecznych zakonnic, przeł. U. Poprawska, Kraków 2010.

Michalski M., Kobiety i świętość w żywotach trzynastowiecznych księżnych polskich, Poznań 2004.

Możejko B., Życie norbertanek żukowskich w wieku XV i na początku XVI stulecia, "Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historica" 2007, nr 5, s. 197-208.

Nehring W., Iter Florianense. O Psalterzu floriańskim łacińsko-polsko-niemieckim w szczególności o polskim jego dziale, Poznań 1871.

Nir R., Rękopisy liturgiczne biblioteki pp. norbertanek w Imbramowicach, "Ruch Biblijny i Liturgiczny" 1976, t. 29, nr 1, s. 47-53. <https://doi.org/10.21906/rbl.3336>

Plezia M., Strzeleński epigram wotywny [w:] Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Strzelnie, Strzelno romańskie. Zbiór studiów, Strzelno 1972, s. 33-37.

Radziwiński A., Kobieta w średniowiecznej Europie, Toruń 2012.

Sakowska M., Pisarki wieków średnich, "Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace literackie" 2002, t. 40, s. 5-36.

Sanctimoniales. Zakony żeńskie w Polsce i Europie Środkowej (do przełomu XVIII i XIX wieku), red. A. Radziwiński, D. Karczewski, Z. Zyglewski, Bydgoszcz 2010.

Sander E., Błogosławiona Salomea i klasztory klarysek w Zawichoście, Skale i Krakowie do końca XV wieku, Kraków 2015.

Sok J., Wpływ klarysek starszadeckich na rozwój kultury liturgiczno-muzycznej na przełomie XIII i XIV wieku, "Studia Redemptorystowskie" 2008, nr 6, s. 9-19.

Stawski M., Początki klasztoru norbertanek w Płocku, "Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historica" 2007, nr 5, s. 36-51.

Strzelczyk J., Pióro w wątłych dłoniach. O twórczości kobiet w dawnych wiekach. Początki (od Safony do Hroswity), Warszawa 2007.

Sutowicz A., Dorobek rękopiśmienny śląskich klasztorów żeńskich (XIII-XVIII w.), "Wrocławski Przegląd Teologiczny" 2008, t. 16, nr 2, s. 155-179.

Szczęśna J., Płyta z przedstawieniem Marii z Dzieciątkiem w kościele Świętej Trójcy w Strzelnie, "Roczniki Humanistyczne" 2013, z. 4, s. 51-79.

Świechowski Z., Znaczenie najnowszego odkrycia w Strzelnie, "Ochrona Zabytków" 1954, t. 27, s. 273-274.

Walkowska A., Życie i działalność św. Hildegardy z Bingen (1098-1179), "Perspectiva. Legnickie Studia Teologiczno-Historyczne" 2005, r. 4, nr 2(7), s. 203-231.

Wiegand W., Relindis [w:] Allgemeine Deutsche Biographie, t. 28, Reindbeck-Rodbertus, Leipzig 1889, s. 186.

Wiszewski P., Opactwo benedyktynek w Legnicy (1348/1349-1810). Struktura, funkcjonowanie, miejsce w społeczeństwie, Poznań-Wrocław 2003.

Wiśniewski J., Święta czy grzeszna? - kobieta średniowiecza, "Studia Redemptorystowskie" 2017, nr 15, s. 409-423.

Woltmann A., Herrad von Landsberg [w:] Allgemeine Deutsche Biographie, t. 12, Hensel-Holste, Leipzig 1880, s. 205-206.

Źródła internetowe

The Cartusian Nuns, <http://www.chartreux.org/en/nuns/index.php> [dostęp: 18.06.2019].

Freus P., Rzeźbione kolumny w Strzelnie, <https://culture.pl/pl/dzielo/rzezbione-kolumny-w-strzelnie> [dostęp: 18.06.2019].

Radini A., Tromp M., Beach A., Tong E., Speller C., McCormick M., Dudgeon J.V., Collins M.J., Rühli F., Kröger R., Warinner C., Medieval Women's Early Involvement in Manuscript Production Suggested by Lapis Lazuli Identification in Dental Calculus, „Science Advances” 2019, t. 5, nr 1, <https://advances.sciencemag.org/content/5/1/eaau7126> [dostęp: 18.06.2019].

Rozynekowski W., Sługa Boża Magdalena Mortęska (1554–1631), https://diecezja-torun.pl/magdalena_morteska [dostęp: 18.06.2019].

ЮСТЫНА КРОЧАК **Женщина и морально-аскетический идеал в Древней Руси (XI–XIII вв.)**

Brown P., *Between Syria and Egypt. Alms, work and the „Holy Poor”* [в:] *Faithful Narratives: Historians, Religion, and the Challenge of Objectivity*, ред. A. Sterk, N. Caputo, Ithaca 2014, с. 32–46. <https://doi.org/10.7591/cornell/9780801451829.003.0003>

Carner D., *Wandering, Begging Monks: spiritual authority and the promotion of monasticism*, Berkeley 2002. <https://doi.org/10.1525/9780520928503>

Castelli E., *Virginity and its meaning for women’s sexuality in early Christianity*, «*Journal of Feminist Studies in Religion*» 2/1986, с. 61–88.

Emmett A., *Female ascetics in the Greek Papyri*, «*Jahrbuch der österreichischen Byzantinistik*» 32/1982, с. 517–524.

Les apophtegmes des Pères, collection systematique, т. 1, ред. J. C. Guy, Sources Chrétiennes 387, 1993.

Wipszycka E., *Ascetyzm kobiety w Egipcie późnoantycznym: problemy źródłoznawcze i rzeczywistości* [в:] *Chrześcijaństwo u schyłku starożytności. Studia źródłoznawcze*, т. III, ред. T. Derda, E. Wipszycka, Kraków 2000, с. 245–292.

Wipszycka E., *L’ascétisme féminin dans l’Égypte de l’antiquité tardive: un sujet difficile. Sur un livre de María Jesús Albarrán Martínez*, «*The Journal of Juristic Papyrology*» 42/2012, с. 337–352.

Григорий Богослов, *Собрание творений в 2 т.*, т. 1, Москва 2000.

Григорий Нисский, *Об устройении человека* [в:] *Творения святого Григория Нисского*, т. 1, Москва 1861, с. 76–222.

Григорий Нисский, *Послание о жизни преподобной Макрины* [в:] *Творения святого Григория Нисского*, т. 8, Москва 1871, с. 326–373.

Жития святых мучеников Бориса и Глеба и службы им, ред. Д. И. Абрамович, Прага 1916.

Иоанн Мосх, *Луг духовный: Достопамятные сказания о подвижничестве святых и блаженных отцов*, Москва 2010.

Изборник 1076 года, ред. С. И. Котков, Москва 1965.

Изборник Святослава 1073 года (факсимильное издание), Москва 1983.

История египетских монахов, пер., коммент., вступ. Н. А. Кулькова, Москва 2001.

Кніга жыццй і хаджэнняў, уклад. А. А. Мельнікаў, Минск 1994, с. 25–41.

Митерикон, собрание наставлений аввы Исаии всечестной инокине Феодоре, Москва 1898, 61.

Никольский Н. К., *О древнерусском христианстве*, «*Русская мысль*» 6/1913, с. 11–15.

Славяно-русский Пролог [в:] *Памятники древнерусской церковно-учительной литературы*, Санкт-Петербург, вып. 2, 1896.

Флоренский П. А., *Столп и утверждение истины*, т. 1(II), Москва 1990.

SEBASTIAN BOROWICZ **Przeciw pięknu, dobru i miłości? Negatywne formy konceptualizacji kobiecej starości w średniowieczu i epoce nowożytnej**

Ackerman E.M., *Das Schlaraffenland in German Literature and Folksong: Social Aspects of an Earthly Paradise, with an Inquiry into Its History in European Literature*, Chicago 1944.

Agrimi J., Crisciani Ch., *Savoir medical et anthropologie religieuse. Les representations et les fonctions de la vetula (XIIIe-XVe siecle)*, "Annales. Economies, Societes, Civilisations" 1993, t. 48, nr 5, s. 1281-1308. <https://doi.org/10.3406/ahess.1993.279212>

Bacon R., *Secretum secretorum, cum glossis et notibus*.

Betella P., *The Ugly Woman: Transgressive Aesthetic Models in Italian Poetry from the Middle Ages to the Baroque*, Toronto 2005. <https://doi.org/10.3138/9781442682481>

Borowicz S., *Obrazy, które trwają po drugiej stronie ognia [w:] S. Borowicz, J. Hobot-Marcinek, R. Przybylska, Anty-Beatrycze. Studia nad kulturową historią obrazu pijanej i szalonej staruchy*, Kraków 2016, s. 15-38.

Borowicz S., *W odwroconym świecie obrazu: wiek XVI (sztuki piękne) [w:] S. Borowicz, J. Hobot-Marcinek, R. Przybylska, Anty-Beatrycze. Studia nad kulturową historią obrazu pijanej i szalonej staruchy*, Kraków 2016, s. 169-254.

Borowicz S., *W stronę realizmu - wiek XVII (sztuki piękne) [w:] S. Borowicz, J. Hobot-Marcinek, R. Przybylska, Anty-Beatrycze. Studia nad kulturową historią obrazu pijanej i szalonej staruchy*, Kraków 2016, s. 313-378.

Borowicz S., *Znak zapomnianej eschatologii [w:] S. Borowicz, J. Hobot, R. Przybylska, Stara rebeliantka. Studia nad semantyką postaci*, Kraków 2010, s. 93-230.

Cingoli G. da, *Utrum species sensibilis vel inteligibilis habeat virtutem alterandi corpus ad caliditatem vel frigiditatem [w:] M. Grabmann, Gentile da Cingoli, ein italienischer Aristotelesklärer aus der Zeit Dantes*, Munchen 1941, s. 68.

Colvin S., *The Rhetorical Feminine: Gender and Orient on the German Stage, 1647-1742*, Oxford 1999.

Cushman-Chamberlain I., *The Devil's Grandmother*, "Journal of American Folklore" 1900, t. 13, nr 51, s. 278-280. <https://doi.org/10.2307/532914>

Gerson J., *Contra superstitionem sculpturae leonis [w:] idem, Opera Omnia*, t. 1, Anvers 1706, col. 203-206.

Goethe J.W., *Faust*, przeł. A. Pomorski, Warszawa 2006.

Guaineri A., *Opus praeclarum ad praxim*, Pavie 1518.

Hollstein's German Engravings, Etchings and Woodcuts ca. 1400-1700. Erchard Schon, t. 47, red. U. Mieleke, R. Schoch, Rotterdam 2000.

Jacquart D., Thomasset C., *Sexuality and Medicine in the Middle Ages*, Oxford 1988.

Januszajtis A., *K - jak król pieców*, "Nasz Gdańsk" 2002, nr 11, s. 6-7.

Jongh E. de, Tot lering en vermaak. Betekenissen van Hollandse genrevoorstellingen uit de zeventiende eeuw, Amsterdam 2008.

Kruger S., Die Werke des Konrad von Megenberg: Okonomik (Yconomica), Stuttgart 1973.

Langland W., Widzenie o Piotrze Oraczu, przeł. P. Mroczkowski, Kraków 1983.

Le Roux de Lincy A., Denis F., Le livre des proverbes francais, t. 2, Paris 1842.

<https://doi.org/10.3406/bec.1841.451595>

Martin A., Sources principales ou puisait l'art ecclesiastique du Moyen Age, "Nouveaux Melanges d'Archeologie, d'Histoire et de Litterature sur le Moyen Age" 1874, nr 1, s. 265-308.

Nicole Oresme and the Medieval Geometry of Qualities and Motions: A Treatise on the Uniformity and Difformity of Intensities Known as Tractatus de configurationibus qualitatum et motuum, red. M. Clagett, Madison 1968.

A Particular Description of Dantzick, London 1734.

Pseudo-Albert Wielki, O sekretach białogłowskich, przeł. J. Krocak, J. Zagożdżon, Wrocław 2012.

Radziwiński A., Kobieta w średniowiecznej Europie, Warszawa 2012.

Reuter Ch., Der ehrlichen Frau Schlampampe Krankheit und Tod. Lustspiel in drei Akten, red. K.-M. Guth, Berlin 2015.

Schmidt G., A Fell Woman and Full of Strife: The Legend of Hedroit, the Smith's Wife, "Mediaevalia" 1985, t. 11, nr 2, s. 47-61.

Schmitt J.-C., Du bon usage du «Credo» [w:] Faire croire. Modalites de la diffusion et de la reception des messages religieux du XIIe au XVe siecle. Actes de table ronde de Rome (22-23 juin 1979), Rome 1981, s. 337-361.

Shahar S., The Old Body in Medieval Culture [w:] Framing Medieval Bodies, red. S. Kay, M. Rubin, New York 1994, s. 160-186.

Tinagli P., Women in Italian Renaissance Art: Gender, Representation and Identity, Manchester 1997.

Villanova A. de, De consideracionibus operis medicine sive de flebotomia.

Vitry J. de, CCLXVI (Audiui de quadam vetula...) [w:] The Exempla or Illustrative Stories form the Sermones Vulgares of Jacques de Vitry, red. T.F. Crane, London 1890.

Vitry J. de, CCLXX (De quadam scelerata muliere...) [w:] The Exempla or Illustrative Stories form the Sermones Vulgares of Jacques de Vitry, red. T.F. Crane, London 1890.

Zakrzewska-Śnieżko Z., Dwor Artusa w Gdańsku, Poznań 1972.

Zygner L., Kobieta-czarownica w świetle ksiąg konsystorskich z XV i początku XVI wieku [w:] Kobieta i rodzina w średniowieczu i na progu czasow nowożytnych, red. Z. Nowak, A. Radziwiński, Toruń 1998, s. 91-101.

Źródła internetowe

Jachimowicz K., *Protestanckie motywy w wystroju wielkiej hali gdańskiego Dworu Artusa*, <http://www.reformacja-pomorze.pl/wp-content/uploads/2017/03/K.-Jachimowicz-Protestanckie-motywy-w-wystroju-Wielkiej-Hali-gda%C5%84skiego-Dworu-Artusa.pdf> [dostęp: 31.07.2019].

JOANNA HOBOT-MARCINEK **Anty-Beatrycze – błazen epoki industrialnej**

Baudelaire Ch., *Kwiaty zła*, oprac. M. Jastrun, Warszawa 1958.

Borowicz S., *Maska Sylenis* [w:] S. Borowicz, J. Hobot-Marcinek, R. Przybylska, *Stara rebeliantka. Studia nad semantyką obrazu*, Kraków 2010, s. 17–39.

Brodzka A., *Maria Konopnicka*, Warszawa 1964.

Galernicy wrażliwości, wybór, oprac. i red. M. Janion, S. Rosiek, Gdańsk 1981.

Historia brzydoty, red. U. Eco, przeł. J. Czaplńska i in., Poznań 2007.

Konopnicka M., *Nowele*, Warszawa 1972.

Kralkowska-Gątkowska K., *Cień twarzy. Szkice o twórczości Marii Komornickiej*, Katowice 2002.

Lacasse Y., *Camille Claudel: The Early Works* [w:] Muse ² e Rodin, Musee National des Beaux-Arts du Quebec, *Camille Claudel and Rodin: Fateful Encounter*, Paris 2005, s. 20.

Magnone L., *Maria Konopnicka. Lustra i symptomy*, Gdańsk 2011.

Mayer H., *Odmieńcy*, przeł. A. Kryczyńska, Warszawa 2005.

Moczek A., *Chłopięta „spodziwne” i inni? Nowelistyka Konopnickiej wobec odmienności* [w:] *Czytanie Konopnickiej*, red. O. Płaszczewska, Kraków 2011, s. 109–123.

Nycz R., *Gest śmiechu. Z przemian świadomości literackiej początku w. XX (do pierwszej wojny światowej)*, „Pamiętnik Literacki” 1977, nr 4, s. 45–70.

Poprzęcka M., *Galeria: sztuka patrzenia*, Warszawa 2003.

Węgrzyn I., *Maria Konopnicka – kłopoty z biografią* [w:] *Czytanie Konopnickiej*, red. O. Płaszczewska, Kraków 2011, s. 11–26.

Żeromski S., *Dzienniki*, t. 1, Warszawa 1953.

Źródła internetowe

Czyńska M., *Camille Claudel: chciała rzeźbić i kochać. Dla takiego życia skazała się na odrzucenie i skandal*, <https://www.wysokieobcasy.pl/wysokie-obcasy/7,53662,26068687,camille-claudel-chciala-rzezbic-i-kochac-dla-takiego-zyca.html> [dostęp: 31.07.2020].

Dzionek M., *W stronę antropologii przestrzeni. Flaneur – szkic do portretu*, www.anthropos.us.edu.pl/anthropos2/texty/dzionek.htm [dostęp: 5.01.2016].

Guilbert Y., *La soularde*, http://www.parolesmania.com/paroles_yvette_guilbert_115751/paroles_la_soularde_1422660.html [dostęp: 24.02.2016].

Paczoska E., *Wariaci i niewidzialne*, <http://naukaonline.pan.pl/index.php/nasze-teksty/nauki-humanistyczne/item/1179-wariaci-i-niewidzialne> [dostęp: 18.09.2019].

INESA SZULSKA Refleksja o kobieceści w wybranych pracach pedagogicznych i utworach literackich Marii Pečkauskaitė

Aramavičiūtė V., Marija Pečkauskaitė – pažangių F.V. Foersteria pedagoginių idėjų skleidėja, „Lietuvių katalikų mokslo akademijos metraštis“ 2003, t. 22, s. 41–46.

Bleizgienė R., Moters tapatumo formos XX a. pradžios Šatrijos Raganos, Onos Pleirytės-Puidienės Vaidilutės ir Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės kūryboje [w:] eadem, Privati tyła, vieši balsai. Moterų tapatybės kaita XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje, Vilnius 2012, s. 226–260.

Bukelienė E., Moteris šiuolaikinėje lietuvių prozoje, „Pergalė“ 1987, nr 3, s. 126–136.

Daugirdaitė S., Rūpesčių moterys, moterų rūpesčiai. Moteriškumo reprezentacija naujausioje lietuvių moterų prozoje, Vilnius 2000.

Daujotytė V., Parašyta moterų, Vilnius 2001.

Daujotytė V., Šatrijos Raganos pasaulyje. Gyvenimo ir kūrinių skaitymai, Vilnius 1997.

Kavolis V., Žmogus istorijoje, Vilnius 1994.

Kelertienė V., Kita vertus... Straipsniai apie lietuvių literatūrą, Vilnius 2006.

Kėkštas J.M., Draugija pavojuje, „Varpas“ 1893, nr 1, s. 1–2.

Kritiška peržvalga straipsnių „Draugija pavojuje“ ir „Keli žodžiai prie senojo klausymo“, „Varpas“ 1893, nr 4, s. 50–52.

Marcinkevičienė D., Vedusių visuomenė. Santuoka ir skyrybos Lietuvoje XIX amžiuje – XX amžiaus pradžioje, Vilnius 1999.

Mikelaitis G., Kilti ir kelti. Šatrijos Raganos literatūros teologija, Vilnius 2012.

Pečkauskaitė M., Motina auklėtoja, Kaunas 2006.

Pečkauskaitė-Šatrijos Ragana M., Mintys apie dailę [w:] Lietuvių literatūros kritika, t. 1, red. K. Korsakas, K. Doveika, Vilnius 1971, s. 590–591.

Pečkauskaitė-Šatrijos Ragana M., Noc Świątojańska [w:] eadem, Raštai, t. 7, red. J. Tarvydas, Kaunas 1939, s. 168–182. Speičytė B., „Girių civilizacija“. Moteriškasis Šatrijos Raganos ir Elizos Ožėškovos pozityvizmas [w:] G. Mikelaitis, B. Speičytė, Trečiasis Šatrijos Raganos laikas. Straipsnių rinkinys, Vilnius 2008, s. 53–92.

Szulka I., Litewskie pisarki przełomu XIX i XX wieku wobec polskich dziewiętnastowiecznych formuł emancypacji [w:] Przemiany dyskursu emancypacyjnego kobiet, red. A. Janicka, C. Fournier Kiss, M. Bracka, wstęp A. Janicka, seria 1, Perspektywa środkowoeuropejska, „Przełomy/Pogranicza Studia Literackie“, t. 27, Białystok 2019, s. 307–318.

Szulka I., Šatrijos Raganos ir lenkų rašytojų kūrybos paralelės [w:] Hermeneutinė literatūrologija, kom. red. A. Kalėda, A. Martišiūtė, R. Skeivys, T. Venclova, M.A. Šliogeris, oprac. R. Karmalavičius, red. V. Šatkuvienė, Vilnius 2006, s. 224–233.

Šatrijos Ragana [Marija Pečkauskaitė], Laiškai, oprac. J. Žėkaitė, Vilnius 1986.

Šatrijos Ragana [Marija Pečkauskaitė], Margi paveikslėliai [w:] eadem, Sename dvare, Vilnius 1997, s. 5–7.

Šatrijos Ragana [Marija Pečkauskaitė], Mėlynoji mergelė [w:] eadem, Sename dvare, Vilnius 1997, s. 499–518.

Šatrijos Ragana [Marija Pečkauskaitė], Mergaitės kelias. Pedagoginiai etiudai, Vilnius 1992.

Šatrijos Ragana [Marija Pečkauskaitė], Moterų teisės [w:] eadem, Sename dvare, Vilnius 1997, s. 417–428.

Šatrijos Ragana [Marija Pečkauskaitė], Pertraukta idilija [w:] eadem, Sename dvare, Vilnius 1997, s. 159–175.

Šatrijos Ragana [Marija Pečkauskaitė], Sename dvare, Vilnius 1995.

Šatrijos Ragana [Marija Pečkauskaitė], Viktutė [w:] eadem, Jau vakaruose užgeso saulėlydžiai, oprac. J. Jasaitis, Kaunas 1996, s. 16–109.

Tijūnėlienė O., Mergaitės idealas M. Pečkauskaitės pedagoginėje sistemoje [w:] eadem, Veikliai tarnavusi šviesos pasauliui. Iš M. Pečkauskaitės pedagoginio palikimo, Klaipėda 1998, s. 64–81.

Žilionis J., Ugdymo idėjos M. Pečkauskaitės beletristikoje, „Lietuvių katalikų mokslo akademijos metraštis“ 2003, t. 22, s. 51–56.

ГАЛИНА ЛЕСНАЯ «Нова жінка» Лесі Українки як прояв українського модернізму початку ХХ ст.

Агеева В., Жіночий простір: Феміністичний дискурс українського модернізму, Київ 2003.

Агеева В., Неоромантичне двосвіття „Лісової пісні“ [в:] „Їм промовляти душа моя буде“: „Лісова пісня“ Лесі Українки та її інтерпретації, упор. В. Агеева, Київ 2002, с. 7-24.

Агеева В., Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації, Київ 2001.

Андрусів С., Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років ХХ століття, Львів 2000.

Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття, упоряд. В. Агеева, Київ 2016.

Гундорова Т., Європейський модернізм чи європейські модернізми? (Українська ерспектива), „Слово і Час“ 2/1995, с. 28-31.

Гундорова Т., Проявлення Слова: Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація, Львів, 1997.

Затонский Д.В., Модернизм и постмодернизм: Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств, Харьков 2000.

Ільницький М., Драма без катарсису: Сторінки літературного життя Львова першої половини ХХ ст., Львів 1999.

Лотман Ю.М., Статті по типології культури. Выпуск 2, Тарту 1973.

Моклиця М., Модернізм як структура: Філософія. Психологія. Поетика, Луцьк 1998.

Моренець В., Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща, Київ 2002.

Павличко С., Дискурс модернізму в українській літературі, Київ, 1999.

Поліщук Я., Міфологічний горизонт українського модернізму: Літературознавчі студії, Івано-Франківськ 1998.

Сірик Л., Неокласики про європейськість Лесі Українки, <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/17928/02-Siryk.pdf> [доступ: 09.05.2019].

Скупейко Л., Неоромантизм як модерна парадигма української літератури (в рецепції Лесі Українки), „Слово і Час” 5/2009, с. 71-83.

Український модернізм зі столітньої відстані, „Актуальні проблеми сучасної філології. Літературознавство. Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету”. Вип. Х, спеціальний, Рівне 2001.

Українка Леся, Твори в 4-х т. Т. 3. Київ 1982. с. 258-264.

Франко І., Леся Українка [в:] Франко І. Зібрання творів у 50-ти т. Т. 31. Київ 1981, с. 264-371.

Хороб С., Синтез символізму і неоромантизму в драматургії Лесі Українки, „Вісник Прикарпатського університету. Філологія” 2/1997, с. 26-37.

JOANNA DOBKOWSKA-KUBACKA **Czas kobiet poważnych. Emancypacja według Marii Ilnickiej**

Prasa

Drobne listki, „Bluszcz” 1867, nr 1, s. 4.

Dubiecki M., *W setną rocznicę urodzin Marii Ilnickiej*, „Bluszcz” 1924, nr 12, s. 138.

F.H.L., *Literatura krajowa. Piśmiennictwo periodyczne*, „Kłosy” 1868, nr 139, s. 115–116.

Fritsche G., *O kobiecie lekarzu, odczyt Dra Benni*, „Bluszcz” 1877, nr 10, s. 79–80.

Ilnicka M., *Kolegium Vassar*, „Bluszcz” 1867, nr 2, s. 5.

Ilnicka M., *Marya Walker doktor medycyny*, „Bluszcz” 1867, nr 25, s. 101–102; nr 26, s. 106–107.

Ilnicka M., *Matki i dzieci*, „Bluszcz” 1868, nr 4, s. 22–23.

Ilnicka M., *Myśli*, „Bluszcz” 1896, nr 1, s. 8.

Ilnicka M., *Nauka i wychowanie dziewcząt. Nauczycielka-Guvernanka*, „Bluszcz” 1878, nr 48, s. 380.

Ilnicka M., *O wyższym wykształceniu kobiet we Francji*, „Bluszcz” 1868, nr 50, s. 393.

Ilnicka M., *Przyczynek do kwestii emancypacji kobiet*, „Bluszcz” 1885, nr 48, s. 378.

Ilnicka M., *Rodzina*, „Bluszcz” 1865, nr 2, s. 4–5; nr 3, s. 9.

Ilnicka M., *Słowo o emancypacji kobiet*, „Bluszcz” 1867, nr 10, s. 38–39.

Ilnicka M., *Wykształcenie kobiet we Francji*, „Bluszcz” 1867, nr 51, s. 233–234.

Ilnicka M., *Wyższe szkoły dla kobiet*, „Bluszcz” 1875, nr 17, s. 130.

Ilnicka M., *Zofia Schwartz*, „Bluszcz” 1868, nr 11, s. 62.

Kuczalska-Reinschmit P., *E pur si muove*, „Przegląd Tygodniowy” 1893, nr 38, s. 404–405.

Pług A., *Maria Ilnicka*, „Biblioteka Warszawska” 1897, nr 4, s. 113–117.

Wstęp od redakcji, „Bluszcz” 1924, nr 1, s. 1.

Opracowania

Bednarz-Grzybek R., *Kwestia kobieca. Rodzina – wychowanie – edukacja. Bibliografia adnotowana zawartości czasopisma „Bluszcz” (wybor za lata 1865–1905)*, Lublin 2016.

Chwastyk-Kowalczyk J., *Bluszcz w latach 1918–1939. Tematyka społeczna oraz problemy kultury i literatury*, Kielce 2003.

Franke J., *Polska prasa kobieca w latach 1820–1918. W kręgu ofiary i poświęcenia*, Warszawa 1999.

Franke J., *Program literacki czasopisma „Bluszcz” w latach 1865–1905*, „Studia o Książce” 1983, nr 13, s. 111–127.

Kamińska K., *Maria Ilnicka – pierwsza redaktorka „Bluszczu”*, „Studia i Materiały Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze. Nauki Filologiczne” 1981, nr 7, s. 43–57.

Micińska M., *Inteligencja na rozdrożach. 1864–1918*, Warszawa 2008.

АЛЕКСАНДР МЕДВЕДЕВ Миф о польской панне в творчестве Анастасии Цветаевой

Белый А., *Мастерство Гоголя: Исследование*, Москва, Ленинград 1934.

Веронезе П., *Похищение Европы, 1581/1584*, Пинакотека Капитолина, Капитолийские музеи, Рим, [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Veronese - Rape of Europa - Google Art Project.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Veronese_-_Rape_of_Europa_-_Google_Art_Project.jpg) [дата доступа: 25.08.2019].

Веронезе П., *Сусанна и старцы, 1580/1585*, Палаццо Бьянко, Генуя, <https://idushagayu.livejournal.com/3413995.html> [дата доступа: 25.08.2019].

Герман А., *Неизвестная Анна Герман*, Берлин 2003.

Гоголь Н. В., *Миргород* [в:] Гоголь Н. В., *Полное собрание сочинений и писем: в 17 томах*, Москва 2009, т. 1–2, с. 279–502.

Ледуховская (Бернацкая) Мария Станиславовна, <https://ru.rodovid.org/wk/Запись:834318> [дата доступа: 25.08.2019].

Медведев А. А., «...Я слышу поющую Анну, и сердце мое пылает»: Искусство и личность в вокальном цикле эссе А. И. Цветаевой, «Филологический дискурс: Вестник филологического факультета ТюмГУ» 4/2004, с. 146–159.

Мейн (Цветаева) Мария Александровна, <https://ru.rodovid.org/wk/Запись:274171> [дата доступа: 25.08.2019].

Незабытые могилы. Российское зарубежье: некрологи 1917–1997: в 6 томах, сост. В. Н. Чуваков, Москва 1999, т. 1–2.

«Песня года – 1977» (Программа ЦТ), <https://www.youtube.com/watch?v=f8pop9Td1Zo> [дата доступа: 25.08.2019].

Розеншильд К., История зарубежной музыки, выпуск I, Москва 1978.

Синицына Е. К., Лука Александрович Бернацкий и его семья, «Генеалогический вестник» 56/2017, с. 75–103.

Цветаева А. И., Амор: Роман и повесть, Москва 1991.

Цветаева А. И., Анне Герман, «Звезда» 3/1984, с. 172–175.

Цветаева А. И., Анне Герман [в:] Цветаева А. И., Неисчерпаемое, Москва 1992, с. 254–265.

Цветаева А. И., Воспоминания, Москва 1971.

Цветаева А. И., Воспоминания, Москва 1974.

Цветаева А. И., Воспоминания: в 2 томах, Москва 2008, т. 1–2.

Цветаева А. И., Из прошлого, «Новый мир» 1/1966, с. 79–133; 2/1966, с. 98–128.

Цветаева А. И., Мой единственный сборник. Стихи, Москва 1995.

Цветаева А. И., Открытое письмо художникам двух противоположных направлений: Ирине Бржеской и Екатерине Толстой [в:] Бржеская И., Живопись. А. Цветаева. Эссе о художнике, Москва 1994, с. 5–6.

Цветаева А. И., Поездка к Горькому. Встреча с Мариной [в:] Цветаева А. И., Воспоминания, Москва 1995, с. 689–793.

Цветаева М. И., Неизданное. Записные книжки: в 2 томах, Москва 2000, 2001, т. 1–2.

Цветаева М. И., Собрание сочинений: в 7 томах, Москва 1995, т. 1, 2, 6, 7.

Cwietajewa A., Anna German, tłum. W. Bieńkowska, «Literatura Radziecka» 12/1984, с. 153–162.

German A., D. Scarlatti, Arie z opery «Tetide in Sciro», Vinyl, LP, Polskie Nagrania Muza, 1971, <https://www.discogs.com/Anna-German-Con-Moto-Ma-Cantabile-DScarlatii-arie-z-opery-Tetide-in-Sciro/release/11315846> [дата доступа: 25.08.2019].

German A., To chyba maj, Vinyl, LP, Polskie Nagrania Muza, 1974, <https://www.discogs.com/ru/Anna-German-To-Chyba-Maj/release/4104997> [дата доступа: 25.08.2019].

Martens I., Człowieczy los. Wspomnienia matki [в:] A. German, Wróc do Sorrento?..., Zielona Góra 2002, с. 87–99.

LILIANA KIEJZIK Dlaczego w Rosji nie było wielkich filozofek? Rozważania o czasach powstania i rozwoju rosyjskiej filozofii systematycznej w drugiej połowie XIX i pierwszej połowie XX wieku

Bałamucenie opinii (Uniwersytet dla kobiet w Warszawie), „Biesiada Literacka” 1883, t. 15, nr 385, s. 775.

Бестужевка в цифрах: к 130-летию юбилею Санкт-Петербургских Высших женских курсов (1878–1918), оргас. О.Б. Вахромеева, Санкт-Петербург 2008.

Косетченкова Е.А., Государственная политика в области женского профессионального образования в России в конце XIX-начале XX века, Курск 2010.

Лобова В.В., Высшее женское образование на Дону в первой четверти XX в., „Вестник СПбГУ” 2012, nr 4, s. 195–198.

Неокантианство в России. Александр Иванович Введенский, Иван Иванович Лапшин, red. В.Н. Брюшинкин, В.С. Попова, Москва 2013.

Nochlin L., Why Have There Been No Great Women Artists? [w:] eadem, Women, Art, and Power, and Other Essays, London 1994, s. 145–178. <https://doi.org/10.4324/9780429502996-7>

Орлова Н.Х., Философские штудии на Бестужевских курсах, „Дискурс” 2018, nr 1, s. 19–28.

Перова Н.И., Смолянки, мариинки, павлушки... бестужевки: из истории женского образования в Санкт-Петербурге, Санкт-Петербург 2007.

Санкт-Петербургские высшие женские (Бестужевские) курсы. 1878–1918, red. С.Н. Валка et al., Ленинград 1973.

Шилина Т.А., Эволюция женского образования в России: государственная политика и общественная инициатива (конец XVIII – начало XX вв.), Саратов 2015.

Шохоль К.Р., Высшее женское образование в России. Исторически-юридический очерк, Санкт-Петербург 1910.

Tizskin G.A., Z historii wyższego wykształcenia kobiet w Rosji, „Rozprawy z Dziejów Oświaty” 1980, t. 23, s. 125–138.

Turonek-Ostrowska K., Higher Education of Women at the Tsarist University of Warsaw, „Философский Полилог. Журнал Международного Центра Изучения Русской Философии” 2018, nr 3, s. 90–102. <https://doi.org/10.31119/phlog.2018.3.6>

Указатель литературы женского вопроса на русском языке, „Северный вестник” 1887, nr 7–8, s. 1–55.

Вахромеева О.Б., Новая женщина в старой России: очерки по истории женского образования, конец XVIII – начало XX века, Санкт-Петербург 2011.

Венгеров А.С., Критически-биографический словарь русских писателей и ученых, t. 2, Санкт-Петербург 1891.

Верременко А.В., Женщины в русских университетах: (вторая половина XIX-начало XX вв.), Санкт-Петербург 2004.

Востриков А.В., Вильгельм Виндельбанд как жертвователь библиотеки Бестужевских курсов, или История одного перевода [w:] «...По утрам я читал, упражнялся в переводах...». Материалы научно-практических чтений («Библиотека в усадьбе»), 22–26 апреля 2015 года, Сельцо Михайловское 2016, s. 180–191.

Введенский А., Санкт-Петербургский государственный университет. Биографический словарь профессоров и преподавателей С.-Петербургского университета за истекшую третью четверть века его существования: 1869–1894 (в 2-х т.), т. 1, А–Л, Санкт-Петербург 1896.

Высшие женские (Бестужевские) курсы. Библиографический указатель, Москва 1966.

Высшие женские курсы в Санкт Петербурге. Краткая историческая записка 1878–1903, Санкт-Петербург 1903.

Зинченко Н.Е., Женское образование в России: Ист. очерк, Санкт-Петербург 1901.

MAGDALENA DĄBROWSKA Pisarki rosyjskie. Wokół artykułu Iwana Kiriejewskiego z 1833 roku

Белинский В.Г., Одесский альманах на 1840 год. Одесса 1839 [w:] idem, Полное собрание сочинений, т. 4, Статьи и рецензии 1840–1841), Москва 1954, s. 120.

Bezwiński A., Iwan Kiriejewski – krytyk i myśliciel. (Korzenie rosyjskiego nacjonalizmu), Toruń 1993.

Библиографический словарь русских писательниц. Князя Н.Н. Голицына. Наши писательницы. С.И. Пономарева, Leipzig 1974.

Dąbrowska M., Na drodze do słownika pisarek rosyjskich (od „katalogu bibliograficznego” Stiepana Russowa do słownika Nikołaja Golicyna) [w:] Biografie nieoczywiste. Przełom, kryzys, transgresja w perspektywie interdyscyplinarnej, red. M. Karkowska, Łódź 2018, s. 73–83.

Dąbrowska M., Oryginalna i przekładowa działalność przedstawicielek rosyjskiego Oświecenia (ze studiów nad otoczeniem literackim Aleksandra Sumarokowa i Gawriiły Dierżawina), „Polilog. Studia Neofilologiczne” 2016, nr 6, s. 19–29.

[Эдлинг Р.С.], Письма гр. Р.С. Эдлинг к В.Г. Теплякову, „Русский библиофил” 1916, nr 5, май, s. 18–28.

Kant I., Co to jest Oświecenie? [w:] idem, Przypuszczalny początek ludzkiej historii i inne pisma historiozoficzne, przeł. A. Landman, Toruń 1995, s. 52–54.

[Киреевский И.В.] Б.П., „Горе от ума” на московском театре, „Европеец” 1832, cz. 1, nr 1, s. 135–141.

Киреевский И.В., Критика и эстетика, red. Ю.В. Манн, Москва 1979.

Киреевский И.В., О романе О.П. Шишковой „Прокопий Ляпунов” [w:] idem, Полное собрание сочинений, т. 2, Москва 1861, s. 225–228.

Киреевский И.В., О русских писательницах. (Письмо к Анне Петровне Зонтаг), „Подарок бедным, альманах на 1834 год, изданный Новороссийским женским обществом призрения бедных” 1834, s. 120–151.

[Киреевский И.В.] V-z, О стихотворениях г. Языкова, „Телескоп” 1834, cz. 19, nr 3, s. 163–177, nr 4, s. 232–242.

[Киреевский П.В.], Письма П.В. Киреевского к Н.М. Языкову, Москва–Ленинград 1935.

Крылов И., Обзор [w:] idem, Полное собрание сочинений, t. 2, Санкт-Петербург 1859, s. 218–220.

Крылова А. [Готовцева], К маленькому артисту Гюломи, игравшему на скрипке романс: l'est une large, „Подарок бедным, альманах на 1834 год, изданный Новороссийским женским обществом призрения бедных” 1834, s. 152.

Laszczak W., Karolina Pawłowa. Psychobiografia liryczna, Opole 1998.

Лепехин М.П., „Опыт исторического словаря о российских писателях” Н.И. Новикова. (Некоторые проблемы изучения), „XVIII век”, zb. 16 (Итоги и проблемы изучения русской литературы XVIII века), red. А.М. Панченко, Ленинград 1989, s. 234–250.

Писарев Д.И., Русский Дон Кихот. (Сочинения И.В. Киреевского, I и II т. Москва, 1861 г.) [w:] Сочинения Д.И. Писарева. Полное собрание в шести томах, t. 2, Санкт-Петербург 1894, s. 217–234.

Протопопов М., Женское творчество. Статья третья и последняя. Г-жи Смирнова и Ольга Шапир. Заключение, „Русская мысль” 1891, kn. 4, s. 123.

Прохорова И.Е., Альманах „Подарок бедным” (1834) и гендерный подход в историко-журналистских исследованиях, „Медиаскоп” 2016, nr 3, <http://www.mediascope.ru/node/2162> [dostęp: 3.01.2019].

Пушкин А.С., Об альманахе „Северная лира” [w:] idem, Собрание сочинений в 10 томах, t. 6, Критика и публицистика, Москва 1962, s. 269.

Рейтблат А.И., Литературный альманах 1820–1830-х гг. как социокультурная форма [w:] Новые безделки. Сборник статей к 60-летию В.Э. Вацура, red. С.И. Панов, Москва 1995–1996, s. 167–181.

Рябий М.М., „Да чисто русская Россия пред нами явится видней!” От любомудрия к славянофильству, Москва 2007.

Рябов О.В., Русская философия женственности (XI–XX века), Иваново 1999.

Pisarki rosyjskie. Wokół artykułu Iwana Kiriejewskiego z 1833 roku 163

Савкина И., Провинциалки русской литературы (женская проза 30–40 годов XIX века), Wilhelmshorst 1998.

Смирнов-Сокольский Н.П., Русские литературные альманахи и сборники XVIII–XX вв., Москва 1965.

Стурдза А.С., О благотворительности общественной, „Журнал Императорского человеколюбивого общества” 1817, cz. 2, декабрь, s. 364–384.

Стурдза А.С., О благотворительности общественной, „Подарок бедным, альманах на 1834 год, изданный Новороссийским женским обществом призрения бедных” 1834, s. 19–43.

Стурдза А.С., О частной благотворительности, „Журнал Императорского человеколюбивого общества” 1817, cz. 2, ноябрь, s. 218–231.

Стурдза А.С., О частной благотворительности, „Подарок бедным, альманах на 1834 год, изданный Новороссийским женским обществом призрения бедных” 1834, s. 1–18.

Шашков С.С., История русской женщины, Москва 2011.

Теплова Н., Спокойствие, „Подарок бедным, альманах на 1834 год, изданный Новороссийским женским обществом призрения бедных” 1834, s. 153.

В.В.В., „Подарок Бедным. Альманах на 1834-й год”. Одесса 1834, „Северная пчела” 1834, nr 128, s. 509.

Вацуру В.Э., „Северные цветы”. История альманах Дельвига – Пушкина, Москва 1978.

AGATA RYBIŃSKA Wzorce kobiecych ról społecznych w świetle modlitw dla Żydówek (od początku XIX wieku do 1939 roku)

Źródła

Ajne sz”s techina, Wilne, b.r.

Biblia Tysiąclecia, wyd. 4, Poznań 2003, http://biblia.deon.pl/menu.php?st_id=1[dostęp: 9.03.2019].

Brandeis J., *Ruth. Deutsches Gebet und Erbauungsbuch für israelitische Mädchen zur hauslichen Andacht und zum öffentlichen Gottesdienste*, Breslau 1908.

Elsenberg J., *Książka do modlitwy dla pożytku niewiast wyznania mojżeszowego*, Warszawa 1854.

Englander H., *Die Frommen Tochter Israels. Gebetbuch für alle Verhältnisse des Lebens*, Wien 1853.

Freund J., *Hanna. Gebet- und Andachtsbuch für israelitische Mädchen und Frauen*, Breslau 1867.

Grunwald M., *Beruria. Gebet- und Andachtsbuch für israelitische Mädchen und Frauen*, wyd. 2, Wien 1920 [wyd. 1, Wien 1907].

Letteris M., *Tachanunej bat Jehuda. Andachtsbuch für israelitische Frauenzimmer zur öffentlichen und hauslichen Andacht in allen Verhältnissen des Lebens als Jungfrau, Braut, Gattin und Mutter*, wyd. 3, Prag 1848.

Miro H., *Beit Jaacow*, wyd. 3, Breslau 1835.

Neuda F., *Stunden der Andacht*, Prag 1855.

Pilitz D., *Deborah. Andachtsstunden für Frauen und Jungfrauen. Gebet- und Erbauungs-Buch zur öffentlichen und hauslichen Andacht sowie für Alle Verhältnisse des weiblichen Lebens*, wyd. 5, Wien 1925.

Sachariasohn O., *Hadassa. Gebet- und Andachtsbuch für israelitische Frauen und Mädchen*, Wien 1915.

Seder techinot u-wakaszot enthaltend versidene dajcze tefilot u-wakaszot fir alle tage des Jahres und besondere gelegenhajten. Ajn gebetbuch fir fromme jidysze wajber. Thechinah, Wien 1869.

Sz”s techina. Naszim cidkanios, Warsze 19(?).

Techinot bnot Jeruszalaim, Wien 1937.

Techynoth. Modlitwy dla Polek wyznania mojżeszowego ułożone przez Rozalię z Feliksow M.S., Warszawa 1861.

Tefilat benot Yeshurun. Andachtsbuch fur fromme Israelitinnen: mit deutscher Ubersetzung: neuen Gebeten, Stuttgart 1854.

Opracowania

Fabijańczuk J., *Sara Schenirer. Matka Izraela* [w:] *Krakowski szlak kobiet. Przewodniczka po Krakowie Emancypantek*, red. E. Furgał, Kraków 2009, s. 108–115.

Jakimyszyn A., *Modlitwy dla kobiet (tchines) i ich obecność w piśmiennictwie etnografów (folklorystów) żydowskich przed 1939 rokiem*, „Etnografia Nowa” 2016, nr 7–8, s. 387–399.

Lisek J., *Kol isze – głos kobiet w poezji jidysz (od XVI w. do 1939)*, Sejny 2018.

Oleszak A., „Warsztat krawiecki zmienia się w szkolną klasę” – *Sara Szenirer i powstanie Beis Jakob*, „Cwiszn” 2011, nr 3, s. 24–29.

Rybińska A., *Dziewiętnastowieczne modlitewniki Żydówek w językach krajów zamieszkania – stan badań, problemy i perspektywy badawcze* [w:] *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich*, t. 6, red. S. Gąsiorowski, M. Ruta, Kraków 2017, s. 97–110.

Rybińska A., *Eszet chajil – od tekstu po artefakty* [w:] „Niewiastę dzielną kto znajdzie?” (Prz 31,10). *Rola kobiet w biblijnej historii zbawienia*, red. A. Kubiś, K. Napora, Lublin 2016, s. 171–181.

Rybińska A., *Granice integracji. Religijność Żydów wrocławskich w drugiej połowie XIX wieku (1854–1890)*, Wrocław 2017.

Rybińska A., *Jakuba Elsenberga obraz Boga, ludzi i świata – interpretacja Książki do modlitwy dla pożytku niewiast wyznania mojżeszowego* [w:] *Literackie obrazy świata 1. Sfery kreacji*, red. A. Luboń, J. Gościńska, M. Karpińska, Rzeszów 2016, s. 23–39.

Rybińska A., *Kapłanki domowego ogniska. Ideał pobożnej Żydówki w świetle modlitewników dziewiętnastowiecznych Żydówek: Fanny Neudy, Rozalii Saulsonowej, Fanny G...r* [w:] *Kobieta w oczach kobiet. Kobiecte (auto)narracje w perspektywie transkulturowej*, red. J. Frużyńska, Warszawa 2019, s. 318–329. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323541905.pp.318-329>

Rybińska A., *Rozalia Saulsonowa - pomiędzy kulturą żydowską, niemiecką i polską*, "Kwartalnik Historii Żydów" 2016, nr 1(257), s. 103-122.

Rybińska A., *Wyzwania akulturacji. Na przykładzie Stunden der Andacht Fanny Neudy*, "Annales UMCS. Sectio FF" 2015, t. 33, nr 1, s. 201-213. <https://doi.org/10.17951/ff.2015.33.1.201>

Zinberg I., *A History of Jewish Literature: Old Yiddish Literature from Its Origins to the Haskalah Period*, przeł. i red. B. Martin, New York 1975.

Źródła internetowe

Żebrowski R., *Be(j)t Jaakow*, [http://www.jhi.pl/psj/Be\(j\)t_Jaakow](http://www.jhi.pl/psj/Be(j)t_Jaakow) [dostęp: 29.03.2019].

Żebrowski R., *Szenirer (Schenirer) Sara*, [http://www.jhi.pl/psj/Szenirer_\(Schenirer\)_Sara](http://www.jhi.pl/psj/Szenirer_(Schenirer)_Sara) [dostęp: 29.03.2019].

KRYSTYNA LEŚNIAK-MOCZUK **Role rodzinne i zawodowe kobiet wiejskich w Polsce w XIX–XXI wieku**

Bauman Z., Kubicki R., Zeidler-Janiszewska A., *Życie w kontekstach. Rozmowy o tym, co za nami i o tym, co przed nami*, Warszawa 2009.

Burszta J., *Kultura ludowa – kultura narodowa. Szkice i rozprawy*, Warszawa 1974.

Bechter G., *Cztery kobiety Boga. Ladacznica, czarownica, święta, głupia gęś*, przeł. K. Pachniak, Warszawa 2001.

Bukraba-Rylska I., *Socjologia wsi polskiej*, Warszawa 2008.

Butrym M., *Stosunek kobiet do wyborów, partii politycznych i ich liderów [w:] Kobiety i ich rodziny w osiedlach byłych pegeerów. Raport*, red. Z. Kawczyńska-Butrym, Olsztyn 2004, s. 5–75, 102–105.

Castells M., *Siła tożsamości*, przeł. S. Szymański, Warszawa 2008.

Charewiczowa Ł., *Kobieta w dawnej Polsce. Do okresu rozbiorów*, Poznań 2002.

Chyra-Rolicz Z., *Kobieta a unowocześnianie i uspołecznianie gospodarstw domowych w Polsce międzywojennej [w:] Kobieta i kultura życia codziennego. Wiek XIX i XX. Zbiór studiów, t. 5*, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 1997, s. 249–264.

Czapka E., *Opieka nad chorymi, niepełnosprawnymi i starszymi członkami rodziny – satysfakcja i trudności związane z opieką [w:] Kobiety i ich rodziny w osiedlach byłych pegeerów. Raport*, red. Z. Kawczyńska-Butrym, Olsztyn 2004, s. 76–83.

Czyste wody moich uczuć, wybór, oprac. i wstęp B. Tryfan, Warszawa 1975.

Danecka M., *Zatrudnienie socjalne czy pomoc społeczna? Aktywizacja społeczno-zawodowa w opinii jej odbiorców*, „*Ekonomia Społeczna*” 2013, t. 8, nr 3, s. 53–66.

Duch-Krzystoszek D., *Kto rządzi w rodzinie. Socjologiczna analiza relacji w małżeństwie*, Warszawa 2007.

Duch-Krzystoszek D., *Relacje między pracą domową i zawodową [w:] Kobiety i ich mężowie. Studium porównawcze*, red. J. Sikorska, Warszawa 1996, s. 85–100.

Gałąj D., *Tradycja i nowoczesność w rolach kobiet wiejskich [w:] Kobieta w kulturze i społeczeństwie*, red. B. Jedynek, Lublin 1990, s. 256–270.

Gorlach K., *W poszukiwaniu równowagi. Polskie rodzinne gospodarstwa rolne w Unii Europejskiej*, Kraków 2009.

Hahn H.H., *Civil Society [w:] Deutsche und Polen – 100 Schlüsselerbegriffe*, red. E. Kobylińska, A. Lawaty, S. Ruediger, München 1992.

Henczelowa S., Zagórski S., *Wstęp [w:] Bije znaczy kocha. Zbiór reportaży*, Warszawa 1988, s. 5–9.

Kacperska M., *Gospodarka to kobieta. Kobiety w życiu gospodarczym Polski – rola, miejsce, wpływ*, „*Środkowoeuropejskie Studia Polityczne*” 2013, nr 4, s. 53–70.

<https://doi.org/10.14746/ssp.2013.4.04>

Knapik W., *Kobieta w wiejskiej społeczności lokalnej*, Toruń 2008.

- Knychala K., *Zatrudnienie kobiet w Polsce Ludowej w latach 1955–1974*, Warszawa–Poznań 1978.
- Kobieta i kultura czasu wolnego. Zbiór studiów, t. 7, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 2001.
- Kobiety i ich rodziny w osiedlach byłych pegeerów. Raport, red. Z. Kawczyńska-Butrym, Olsztyn 2004.
- Konopczyński W., *Kiedy nami rządziły kobiety*, Londyn 1960.
- Kotlarska-Michalska A., *Rodzinne role kobiet w nowej roli [w:] Kobiety w polskiej transformacji 1980–2009. Podsumowania, interpretacje, prognozy*, red. M. Frąckowiak-Sochańska, S. Królikowska, Toruń 2010, s. 512–516.
- Kotlarska-Michalska A., *Spoleczne role kobiet*, „Edukacja Humanistyczna” 2011, nr 1(24), s. 25–35.
- Kostrzevska E., *Ruch organizacyjny ziemianek w Królestwie Polskim na początku XX wieku. Zarys dziejów w świetle prasy*, Łódź 2007.
- Kowecka E., *Zmiana roli kobiety w prowadzeniu domu w XIX wieku [w:] Kobieta i kultura życia codziennego. Wiek XIX i XX. Zbiór studiów*, t. 5, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 1997, s. 151–157.
- Krasnowolski A., *Spoleczeństwo obywatelskie i jego instytucje*, Warszawa 2014.
- Kuźma I., *Obraz kobiety samotnej w Polsce na wsi i małym mieście na początku XXI wieku [w:] Kobieta i rewolucja obyczajowa. Spoleczno-kulturowe aspekty seksualności. Wiek XIX i XX. Zbiór studiów*, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 2006, s. 505–525.
- Latuch M., *Problemy demograficzne w aspekcie ekonomiczno-spolecznego rozwoju kraju [w:] Rodzina – zakład pracy – osiedle*, red. E. Tomza, Warszawa 1977, s. 23–45.
- Leśniak-Moczuk K., *Przemiany wiejskich spoleczności lokalnych w odniesieniu do miasta. Studium zmiany systemowej*, Rzeszów 2008.
- Lisowska E., *Kobiety na rynku pracy: dyskryminacja czy równość? [w:] Kobiety we współczesnej Europie*, red. M. Musiał-Karg, Warszawa 2018, s. 8–26.
- Malinowska E., *Dwa oblicza uczestnictwa kobiet we współczesnych przemianach spoleczeństwa polskiego [w:] Kobiety wobec przemian okresu transformacji*, red. K. Faliszek, E. McLean Petras, K. Wódz, Katowice 1997, s. 159–175.
- Marczuk S., *Wpływ pracy zawodowej kobiet na zmiany modelu rodziny [w:] Kobiety Rzeszowszczyzny*, red. E. Łoch, Rzeszów 1979, s. 111–120.
- Markowska D., *Rodzina w środowisku wiejskim. Studium wsi podKrakowskiej*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1964.
- Mędrzecki W., *Konwenans wiejski i nowe wzorce zachowań kobiet na wsi w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX wieku [w:] Kobieta i kultura życia codziennego. Wiek XIX i XX. Zbiór studiów*, t. 5, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 1997, s. 71–87.
- Mędrzecki W., *Praca kobiety w chłopskim gospodarstwie rodzinnym między uwłaszczeniem a wybuchem II wojny światowej [w:] Kobieta i praca. Wiek XIX i XX. Zbiór studiów*, t. 6, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 2000, s. 179–188.
- Misiaszek M., *Kobiety z Wandalina*, Warszawa 1978.

Molenda J., Postawy kobiet wiejskich wobec unowocześniania gospodarki chłopskiej w pierwszym dziesięcioleciu XX wieku [w:] Kobieta i kultura życia codziennego. Wiek XIX i XX. Zbiór studiów, t. 5, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 1997, s. 191–218.

Molik W., Ziemiańki wielkopolskie w codziennych zajęciach gospodarczych i w pracy społecznej w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku [w:] Kobieta i kultura życia codziennego. Wiek XIX i XX. Zbiór studiów, t. 5, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 1997, s. 181–190.

Nowak S., Value Systems of the Polish Society, „Polish Sociological Bulletin” 1980, nr 2, s. 5–20.

Pawłowicz J., Miejsce, rola i zagrożenia kobiety we współczesnym świecie w świetle dokumentów Kościoła rzymskokatolickiego, „Ukraińska Polonistyka” 2010, nr 7, s. 63–70.

Pęczyński Z., Polska droga od komunizmu. Refleksje nad historią i polityką 1956–2006, Warszawa 2007.

Peters T., Biznes od nowa, przeł. E. Czerwińska, D. Bakalarz, Warszawa 2005.

Piątkowski W., Kobieta jako ekspert w sprawach choroby [w:] Kobieta w kulturze i społeczeństwie, red. B. Jedynak, Lublin 1990, s. 341–347.

Pietrzak M., Sytuacja prawna kobiet w Drugiej Rzeczypospolitej [w:] Kobieta i świat polityki, cz. 2, Kobiety w Drugiej Rzeczypospolitej, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 1996, s. 77–91.

Rajkiewicz A., Rodzina w nauczaniu polityki społecznej w szkołach wyższych [w:] Współczesne wyzwania polityki społecznej wobec rodziny, red. A. Kaszubow, J. Szczepaniak, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”, nr 146, Wrocław 2010, s. 15–24.

Rola przeorana, dom piękny, wybór, oprac. i wstęp E. Jagiełło-Łysiowa, Warszawa 1975.

Rymsza M., Aktywizacja w polityce społecznej, Warszawa 2013.

Rymsza M., Karwacki A., Standardy jakości usług jako narzędzia zarządzania procesami świadczenia usług reintegracji (rehabilitacji) społecznej i zawodowej w Centrach Integracji Społecznej, Klubach Integracji Społecznej i Zakładach Aktywności Zawodowej, Warszawa 2013.

Rzepniewska D., Pojmowanie czasu wolnego w kręgach wiejskich [w:] Kobieta i kultura czasu wolnego. Zbiór studiów, t. 7, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 2001, s. 37–63.

Rzepniewska D., Ziemiańki w mieście. Królestwo Polskie w końcu XIX wieku [w:] Kobieta i kultura życia codziennego. Wiek XIX i XX. Zbiór studiów, t. 5, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 1997, s. 31–58.

Sasinowski H., Społeczeństwo obywatelskie i jego rola w budowie demokracji, Białystok 2012.

Sawicka J., Rola kobiet w aktywizacji i wielofunkcyjnym rozwoju obszarów wiejskich, Warszawa 2005.

Sieradzka A., Żony modne. Historia mody kobiecej od starożytności do współczesności, Warszawa 1993.

Sikora E., Szanse edukacyjne dzieci i młodzieży z osiedli byłych pegeerów [w:] Kobiety i ich rodziny w osiedlach byłych pegeerów. Raport, red. Z. Kawczyńska-Butrym, Olsztyn 2004, s. 84–92.

Styk J., Socjologia wsi i rolnictwa. Wybór tekstów, Lublin 1987.

Szczepański M.S., Rodzina w procesie restrukturyzacji: instytucja zapoznana? Przypadek województwa katowickiego [w:] Kobiety wobec przemian okresu transformacji, red. K. Faliszek, E. McLean Petras, K. Wódcz, Katowice 1997.

Szlendak T., Socjologia rodziny, Warszawa 2012.

Śliwińska S., Zdrowie kobiet – gospodyń wiejskich na tle warunków ekonomiczno-społecznych, odżywiania i pracy zawodowej, Warszawa 1974.

Tobera J., Wrastanie w rolę kobiety na podlódzkiej wsi [w:] Problematyka kobiet na świecie, red. E.H. Oleksy, Łódź 1996, s. 54–62.

Tryfan B., Rosner A., Pięcek B., Kobiety wiejskie wobec zmian systemowych, Warszawa 2003.

Trzeciak S., Talmud, bolszewizm i projekt prawa małżeńskiego w Polsce, Warszawa 1932.

Wawrzyniak B., Kobieta wiejska, Warszawa 1980.

Wierzbińska M., Kilka uwag o kobiecie samotnej XIX wieku [w:] Kobieta i rewolucja obyczajowa. Społeczno-kulturowe aspekty seksualności. Wiek XIX i XX. Zbiór studiów, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 2006, s. 447–456.

Wiśniewski H., Świat płci żeńskiej baroku zaklęty w słowach, Lublin 2003.

Wrochno K., Kobiety w Polsce, Warszawa 1969.

Załużka M., Nierówności i dyskryminacje związane z płcią kulturową. Kobieta na rynku pracy, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Etnograficzne” 2010, nr 38, s. 147–155.

MARTYNA KOWALSKA Matka i córka – trudna relacja (na materiale rosyjskiej literatury kobiet)

Абашева М.П., Воробьева Н.В., Русская женская проза на рубеже XX–XXI веков. Учебное пособие по спецкурсу, Пермь 2007.

Арбатова М., Семилетка поиска, cz. 1–2, Москва 2003.

Арбатова М., Визит нестарой дамы, Москва 2008.

Арбатова М., Женская литература как факт состоятельности отечественного феминизма, „Преображение. Русский феминистский журнал” 1995, nr 3, s. 26–27.

Bator J., Dwoje ust Luce Irigaray, „Teksty Drugie” 1999, nr 5, s. 93–116.

Budrowska B., Matki i córki. Kiedy córka zostaje matką [w:] Od kobiety do mężczyzny i z powrotem. Rozważania o płci w kulturze, red. J. Brach-Czaina, Białystok 1997, s. 275–286.

Chodorow N., The Reproduction of Mothering: Psychoanalysis and the Sociology of Gender, Berkeley–Los Angeles–London 1978. <https://doi.org/10.1525/9780520924086>

Grzemska A., Uwikłane. O relacji matka-córka w autobiografiach kobiet [w:] Autobiografie (po)graniczne, red. I. Iwasów, T. Czerska, Kraków 2016, s. 167–181.

Irigaray L., An Ethics of Sexual Difference, przeł. C. Burke, G.C. Gill, London–New York 1993.

Irigaray L., Ciało w ciało z matką, przeł. A. Araszkiwicz, Kraków 2000.

Irigaray L., Sexes and Genealogies, przeł. G.C. Gill, New York 1993.

Kraskowska E., Kilka uwag na temat powieści kobiecej [w:] Ciało i tekst. Feminizm w literaturoznawstwie – antologia szkiców, red. A. Nasiłowska, Warszawa 2001, s. 235–249.

Lasoń-Kochańska G., Kora, Demeter i inne. Córki ojców, córki matek, „Słupskie Prace Filologiczne. Filologia Polska” 2005, nr 4, s. 189–200.

Markowska W., Demeter i Kora [w:] eadem, Mity Greków i Rzymian, Warszawa 1968, s. 40–45.

Павлова Н.И., Материнский нарратив русской женской прозы [w:] Гендер и проблемы коммуникативного поведения. 6-я международная научная конференция (Полоцк, 27–28 октября 2016 г.), red. М.Д. Путрова et al., Полоцк 2017, s. 209–212.

Pietruszewska L., Jest noc, przeł. J. Czech, Wołowiec 2012.

Пушкаръ Г.А., Гендерное своеобразие русской женской прозы рубежа XX–XXI веков, „Вестник Ставропольского государственного университета” 2007, nr 50, s. 242–248.

Rich A., Zrodzone z kobiety. Macierzyństwo jako doświadczenie i instytucja, przeł. J. Mizielińska, Warszawa 2000.

Рюткёнен М., Гендер и литература: проблема „женского письма” и „женского чтения”, „Филологические науки, Научные доклады высшей школы” 2000, nr 3, s. 5–17.

Жеребкина И., Гендерные 90-е или фаллоса не существует, Санкт-Петербург 2003.

Źródła internetowe

Mirecka K., Matki i córki – trudne relacje, <http://wspolczesnarodzina.pl/matki-corki--trudne-relacje/> [dostęp: 10.05.2019].

Славникова О., Стрекоза, увеличенная до размеров собаки, <http://book-online.com.ua/read.php?book=7289&page=1> [dostęp: 5.05.2019].

Василькова И., Садовница, „Новый Мир” 2007, nr 7, http://magazines.russ.ru/novyi_mi/2007/7/va4-pr.html [dostęp: 5.05.2019].

Жеребкина И., Женская автобиография как особый тип „женского опыта” [w:] Феминистская литературная критика, <http://www.owl.ru/library/004t.htm> [dostęp: 10.05.2019].

ANNA NOWAKOWSKA-WIERZCHOŚ Zasłużona Polka, czyli kto? Biografie kobiet zebrane przez Muzeum Zasłużonych Polek we Lwowie (1930–1939)

Literatura podmiotowa

Bruchnalska M., *Ciche bohaterki. Udział kobiet w Powstaniu Styczniowym (materjały)*, Miejsce Piastowe 1934.

Janowski J.K., *Pamiętniki po powstaniu styczniowym*, t. 1–3, Kraków 1923–1931.

Katalog wystawy pracy kobiety polskiej w Pradze od 25 czerwca do 1 sierpnia 1912, Praha 1912.

Poświęcenie i otwarcie Muzeum Zasłużonych Polek we Lwowie w dn. 19 stycznia 1930 roku, Lwow 1930.

Służba ojczyźnie. Wspomnienia uczestniczek walk o niepodległość 1915–1918, red. A. Piłsudska et al., Warszawa 1929.

Wierna Służba. Wspomnienia uczestniczek walk o niepodległość 1910–1915, red. A. Piłsudska et al., Warszawa 1927.

Literatura przedmiotowa

Erll A., *Kultura pamięci. Wprowadzenie*, przeł. A. Teperek, Warszawa 2018.

<https://doi.org/10.31338/uw.9788323534174>

Jarząbek M., *Legioniści i inni. Pamięć zbiorowa weteranów I wojny światowej w Polsce i Czechosłowacji okresu międzywojennego*, Kraków 2017.

Michalska-Bracha L., *O kobietach w lwowskim muzealnictwie lat międzywojennych*, "Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach" 2015, t. 30, s. 59-68.

Michalska-Bracha L., "Pamięć przeszłości własnej", wokół idei Muzeum Zasłużonych Polek we Lwowie [w:] *Pamięć historyczna kobiet*, red. M. Przeniosło, K. Sierakowska, Kielce 2009, s. 25-38.

Pustianaz M., *Opowieść o terrorze lub archiwum stworzonym przez ogień* [w:] *Leksykon archiwum afektywnego*, red. K. Torz, Gdańsk-Warszawa 2015, s. 13-18.

Roman W., *Aby pamięć nie zginęła? Polskie Archiwum Wojenne (1915-1921) i jego zbiory*, "Archeion" 2019, t. 120, s. 185-202. <https://doi.org/10.4467/26581264ARC.19.009.11818>

Sierakowska K., *Wpływ powstania styczniowego na zakres patriotycznych obowiązków kobiet*, "Rocznik Antropologii Historii" 2014, nr 2(7), s. 77-93.

Wiersma A., Romkens R., *The Archival Turn: Archiving as a Tool for Empowerment*, "Yearbook of Womens's History - Gender and Archiving: Past, Present, Future" 2017, t. 37, s. 9-20.

Źródła internetowe

Konarski S., *Antonina Machczyńska*, *Polski Słownik Biograficzny*, <https://www.ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/antonina-machczynska> [dostęp: 20.09.2019].

ALINA CYWIŃSKA „Wędrownica boża” – archiwalia związane ze Stanisławą Wysocką w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie

Estreicher K., *Sprawozdania Komisji Teatralnej w Krakowie 1893–1911*, Warszawa 1992.

Iwazkiewicz J., *Stanisława Wysocka i jej kijowski teatr „Studia”*. Wspomnienie, Warszawa 1963.

Koneczny F., *Teatr Krakowski. Sprawozdania 1896–1905*, Kraków 1994.

Korzeniewski B., *Stanisława Wysocka, „Pamiętnik Teatralny”* 1956, nr 4, s. 528–530.

Poskuta-Włodek D., *Co dzień powtarza się gra... Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie 1893–1993*, Kraków 1993.

Poskuta-Włodek D., *Dzieje teatru w Krakowie w latach 1918–1939. Zawodowe teatry dramatyczne*, Kraków 2012.

Ratajczakowa D., *Teatr albo „trzeba mieć ciało...” [w:] W kryształach i w płomieniu. Studia i szkice o dramacie i teatrze*, t. 2, Wrocław 2006, s. 526–537.

Rozmowy z Erwinem Axerem, wyb. i red. P. Płoski, M. Smolis, Warszawa 2017.

Solska I., *Pamiętnik*, Warszawa 1978.

Szpakiewicz M., *Teatr „Studio” w Kijowie, „Scena Polska” 1920*, nr 1, s. 12–13.

Wilski Z., *Stanisława Wysocka*, Warszawa 1965.

Wilski Z., *Wielka tragiczka*, Kraków 1982.

Wysocka S., *„Bo Ty jesteś moje Fatum...”*. Listy Stanisławy Wysockiej do Emila Zegadłowicza 1924–1935, wstęp, oprac. tekstu i przypisy M. Wójcik, Kielce 2008.

Wysocka S., *Moje wspomnienia, „Scena Polska” 1938*, nr 2–3, s. 324–330.

Wysocka S., *Teatr przyszłości*, oprac. i wstęp Z. Wilski, Warszawa 1973.

ANNA NADOLSKA Janina Konarska i jej związki z bydgoskim Muzeum Miejskim

Źródła archiwalne

Archiwum Państwowe w Bydgoszczy: zespół 3003, sygn. 154, 160.

Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy: Inwentarz Grafiki Muzeum Miejskiego w Bydgoszczy.

Pierwsza wystawa artystek polskich, teczka nr 32.

Wykaz teczek z wystawami, poz. 32.

Wystawa grafików polskich 15.02.–22.03.1931, teczka nr 38.

Wystawa obrazów i grafiki artystek-malarek zamieszkałych w Bydgoszczy oraz grafiki z naszego zakupu, teczka nr 45.

XXIII, sygn. 40, Wystawy do 1932 r., Ausstellungen.

Narodowe Archiwum Cyfrowe: sygn. 1-K-3577

Prasa

a., *Młodość, talent, uroda. Nowa gwiazda na firmamencie polskiej sztuki. U p. J. Konarskiej laureatki wystawy graficznej*, „Kurier Czerwony”, 4.02.1928, nr 28.

Cieślewski T. syn, *Barworyty Janiny Konarskiej*, „Wiadomości Literackie” 1933, nr 45, s. 7.

Kronika. Muzeum Miejskie, „Dziennik Bydgoski”, 18.02.1931, nr 39, s. 10.

Kronika. Wystawa artystek polskich, „Dziennik Bydgoski”, 26.01.1930, nr 21, s. 12.

Samotyhowa N., *Współczesne Graficzki Polskie*, cz. 2, „Kobieta Współczesna” 1933, nr 17, s. 332–334.

Sterling M., *Plastyka*, „Wiadomości Literackie” 1930, nr 14, s. 4.

Wystawa Artystek Polskich, „Gazeta Bydgoska. Kurjer Bydgoski”, 26.01.1930, s. 6.

Wystawa malarek i rzeźbiarek, „Gazeta Bydgoska. Kurjer Bydgoski”, 28.01.1930, s. 5.

Z.M., *Wystawa artystek polskich*, „Dziennik Bydgoski”, 4.02.1930, nr 28, s. 5.

Literatura przedmiotu

Bołdok S., *Stowarzyszenie Polskich Artystów Grafików Ryt [w:] Polskie życie artystyczne w latach 1915-1939*, red. A. Wojciechowski, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1974, s. 584-586.

Borucki K., *Muzeum im. Leona Wyczółkowskiego [w:] Bydgoszcz. Historia, kultura, życie gospodarcze. Praca zbiorowa*, Gdynia 1959, s. 295-305.

Borucki K., *Plastyka bydgoska w latach 1920-1945 [w:] Bydgoszcz w latach 1920-1970*.

Materiały z sesji popularnonaukowej, "Bydgoskie Towarzystwo Naukowe. Prace Popularnonaukowe", nr 6, Bydgoszcz 1972, s. 247-256.

Chojnacka B., *Miejska Galeria obrazów i rzeźb w Bydgoszczy*, "Bydgoski Rocznik Muzealny" 2013/2014, nr 3, s. 51-78.

Chojnacka B., *Środowisko artystyczne Bydgoszczy 1920-1939. Malarstwo, grafika, rysunek, rzeźba, scenografia*, wystawa luty-marzec 2002, Bydgoszcz 2002.

Chojnacka B., *Wielość w jedności. Drzeworyt polski po 1900 roku [w:] Wielość w jedności. Drzeworyt polski po 1900 roku. Katalog wystawy*, oprac. B. Chojnacka, Bydgoszcz 2009, s. 12-31.

Chojnacka B., *Wystawiennictwo - Muzeum Miejskie [w:] Encyklopedia Bydgoszczy*, t. 2, red. W. Jastrzębski, Bydgoszcz 2017, s. 434-435.

Dział Sztuki: Powszechna Wystawa Krajowa, Poznań 1929.

Historia wystaw sztuki kobiet w Polsce, red. A. Jakubowska, "Sztuka i Dokumentacja" 2016, nr 15, s. 142-144.

Hojka Z., *Od kościoła Klarysek po Wyspę Młyńską. Muzeum w Bydgoszczy 1923-2008*, t. 1, *Muzeum w Bydgoszczy. Dzieje i zbiory*, Bydgoszcz 2008.

Jakubowska A., *Wstęp*, "Sztuka i Dokumentacja" 2016, nr 15, s. 7.

Jastrzębski W., *Sport i kultura fizyczna w Bydgoszczy w latach 1920-1939 [w:] Historia Bydgoszczy*, t. 2, cz. 1, 1920-1939, red. M. Biskup, Bydgoszcz 1999, s. 782-801.

Katalog I Wystawy Artystek Polskich. Styczeń-luty 1930, Bydgoszcz 1930.

Katalog Wystawy Grafików Polskich. Luty-marzec 1931, Bydgoszcz 1931.

Koper S., *Życie prywatne elit artystycznych Drugiej Rzeczypospolitej*, Warszawa 2011.

Krzysztofowicz-Kozakowska S., *Sztuka II RP*, Olszanica 2013.

Kulpińska K., Drzeworyt polskich artystek w dwudziestoleciu międzywojennym [w:] *Wielość w jedności. Drzeworyt polski po 1900 roku. Materiały z sesji naukowej, 23 października 2009 roku*, red. B. Chojnacka, M.F. Woźniak, Bydgoszcz 2011, s. 50-60.

Kulpińska K., *Matryce, odbitki - ślady kobiet. Polskie graficzki i ich twórczość w dwudziestoleciu międzywojennym*, Toruń 2017.

Kulpińska K., *Polscy graficy w Paryżu lat 20. i 30. XX wieku - wielość koncepcji artystycznych, odmienność postaw życiowych*, "Sztuka Europy Wschodniej" 2015, nr 3, s. 221-234.

Kulpińska K., *Sport w grafice polskich artystek w dwudziestoleciu międzywojennym*, "Acta Universitatis Nicolai Copernici. Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo" 2014, t. 45, s. 287-310.
https://doi.org/10.12775/AUNC_ZiK.2014.011

Kulpińska K., *Studentki szkół artystycznych i artystki w Polsce okresu międzywojennego - wybrane aspekty profesji*, "Acta Universitatis Lodzianis. Folia Sociologica" 2018, t. 66, s. 33-53.
<https://doi.org/10.18778/0208-600X.66.03>

Kulpińska K., *Twórczość polskich graficzek dwudziestolecia międzywojennego - nowy obszar kobiecych doświadczeń [w:] Kobiectwo dwudziestolecie 1918-1939*, red. R. Sioma, wstęp B. Czarnecka, Toruń 2018, s. 429-459.

Kumaniecka J., *Saga rodu Słonimskich*, Warszawa 2003.

Łaniecki S., *Pałace, dwory i folwarki powiatu nakielskiego, Sępólno Krajeńskie-Nakło nad Notecią* 2005.

Manicka A., *Drzeworyt barwny w dwudziestoleciu, epigoni i nowatorzy [w:] Wielość w jedności. Drzeworyt polski po 1900 roku. Materiały z sesji naukowej, 23 października 2009 roku*, red. B. Chojnacka, M.F. Woźniak, Bydgoszcz 2011, s. 42-49.

Manicka A., *Drzeworyt i linoryt w Polsce, na Węgrzech i w Niemczech w okresie międzywojennym. Nowoczesność i tradycja [w:] Wielość w jedności. Drzeworyt polski po 1900 roku. Katalog wystawy*, oprac. B. Chojnacka, Bydgoszcz 2009, s. 32-47.

Markowski D., *Straty wojenne malarstwa w zbiorach Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy*, "Cenne, Bezcenne, Utracone" 2007, nr 2(51), s. 27-33.

Morawińska A., *Artystki polskie [w:] Artystki polskie. Katalog wystawy*, Warszawa 1991, s. 9-16.

Morawińska A., *Malarki polskie między wojnami [w:] Równe prawa i nierówne szanse. Kobiety w Polsce międzywojennej*, red. A. Żarnowska, A. Szwarz, Warszawa 2000, s. 255-269.

Mrozek Z., *Polska kultura i sztuka w Bydgoszczy w latach 1920-1939 [w:] Historia Bydgoszczy, t. 2, cz. 1, 1920-1939*, red. M. Biskup, Bydgoszcz 1999, s. 719-781.

Polskie życie artystyczne w latach 1915-1939, red. A. Wojciechowski, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1974.

Poprzęcka M., *Boznańska i inne [w:] Kobieta i kultura. Kobiety wśród twórców kultury intelektualnej i artystycznej w dobie rozbiorów i w niepodległym państwie polskim, t. 4*, red. A. Żarnowski, A. Szwarz, Warszawa 1996, s. 175-202.

Porada Z., Polskie artystki w Olimpijskich Konkursach Sztuki i Literatury 1928-1948, "Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Kultura Fizyczna" 2017, t. 16, nr 4, s. 27-53.

<https://doi.org/10.16926/kf.2017.16.36>

Powisłe. Grupa Artystów Plastyków, Warszawa, b.r.

Pruss-Świątek A., Kaszubowska A., Darowizna Franciszki Wyczółkowskiej dla Gminy miasta Bydgoszczy [w:] Wokół daru Franciszki i Leona Wyczółkowskich, red. B. Dygdała-Kłosińska, M.F. Woźniak, Bydgoszcz 2012, s. 13-32.

Purat A., Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego [w:] Encyklopedia Bydgoszczy, t. 2, red. W. Jastrzębski, Bydgoszcz 2017, s. 399-401.

Pycka A.M., Kultura w Drugiej Rzeczypospolitej, Warszawa 2015.

Rosiejka K., Dyskurs wokół zagadnienia pracy kobiet w dwudziestoleciu międzywojennym. Na przykładzie wypowiedzi towarzyszących Pawilonowi Pracy Kobiet oraz Pawilonowi Ziemianek i Włościanek na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, "Sztuka i Dokumentacja" 2016, nr 15, s. 17-26.

Sadowska-Mokkas L., Warszawa Skamandrytów, Warszawa 2016.

Sieradzka A., Nie tylko Stryjeńska. Udział kobiet-artystek w tworzeniu stylu Art Deco w Polsce [w:] Kobieta i kultura. Kobiety wśród twórców kultury intelektualnej i artystycznej w dobie rozbiorów i w niepodległym państwie polskim, t. 4, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 1996, s. 203-210.

Sosnowska J., Poza kanonem. Sztuka polskich artystek 1880-1939, Warszawa 2003.

Sporty zimowe w sztuce polskiej, "Wiadomości Muzealne" 2006, r. 6, nr 22, s. 3.

Wielość w jedności. Drzeworyt polski po 1900 roku, Katalog wystawy, oprac. B. Chojnacka, Bydgoszcz 2009.

Wystawa "Świat Kobiety" 25.V.-25.VI.1939, Warszawa 1939. <https://doi.org/10.2307/3385209>

Zbyszewski W.A., Gawędy o czasach i ludziach przedwojennych, wyb., wstęp i oprac. A. Garlicki, Warszawa 2000.

Źródła internetowe

Art Competitions and Exhibition, <http://web.archive.org/web/20170118062650/http://olympic-museum.de/art/1932.htm> [dostęp: 23.01.2019].

Broniek Z., *Przypomnienie barworytów*, <https://www.podkowiaskimagazyn.pl/archiwum/barworyty.htm> [dostęp: 10.01.2018].

Dębowo, Katalog Polskich Zamków, Pałaców i Dworów, <http://www.polskiezabytki.pl/m/obiekt/8721/Debowo/> [dostęp: 19.01.2019].

Katalog, Straty wojenne Muzeum Miejskiego w Bydgoszczy, <http://www.stratwojenne.muzeum.bydgoszcz.pl/straty/?pg=1&qsearch=konarska> [dostęp: 19.01.2019].

Kocoń M., *Kossak, Fałat, Mehoffer. Bydgoskie muzeum szuka strat wojennych*, „Tygodnik Bydgoski”, <http://tygodnikbydgoski.pl/historia/bydgoskie-muzeum-szuka-strat-wojennych> [dostęp: 19.01.2019].

Konarska-Słonimska Janina, <http://www.galeria-attis.pl/artysta/janina-konarska-slonimska/> [dostęp: 12.12.2018].

O stratach wojennych, Straty wojenne Muzeum Miejskiego w Bydgoszczy, <http://www.stratywojenne.muzeum.bydgoszcz.pl/o-stratach-wojennych/> [dostęp: 19.01.2019].

Polscy artyści na Olimpijskich Konkursach Sztuki: 1928–1948, Culture.pl, <https://culture.pl/pl/artykul/polscy-artysci-na-olimpijskich-konkursach-sztuki-1928-1948> [dostęp: 23.01.2019].

Wystawa: I Wystawa Artystek Polskich, Wystawy Sztuki Kobiet, <http://wystawykobiet.amu.edu.pl/wystawa/i-wystawa-artystek-polskich,33.html> [dostęp: 16.06.2018].

Wystawa: Świat Kobiet, <http://wystawykobiet.amu.edu.pl/wystawa/swiat-kobiet,46.html> [dostęp: 22.07.2018].

Wystawy Sztuki Kobiet, <http://wystawykobiet.amu.edu.pl/wystawy.html> [dostęp: 29.06.2018].

ЛЮДМИЛА ЛУЦЕВИЧ **Признания современных женщин**

Гинзбург Л. Я., О психологической прозе, Ленинград 1977.

Коль Л., Гала-концерт, Хельсинки: Art-Print 1995.

Коль Л., Пошлые рассказы, Хельсинки 1997.

Коль Л., Так как брезжит день, Санкт-Петербург 2001.

Коль Л., Аня, Киска, Неливанна, или История моего секса, Хельсинки 2002.

Коль Л., Там, где звенят сосны, Helsinki 2004.

Коль Л., Когда она придет..., Санкт-Петербург 2006.

Коль Л., Свидание с героем, Санкт-Петербург 2007.

Коль Л., Роман с Заграницей, Санкт-Петербург 2009.

Коль Л., У меня в кармане дождь, Санкт-Петербург 2010.

Коль Л., Игра в пинг-понг. Исповедь не-Героини. Роман. Санкт-Петербург 2011.

Коль Л., Земля от пустыни Син, Иерусалим 2012.

Коль Л., На углу острова, Москва 2013.

Коль Л., В исповедальном пинг-понге. Беседу ведет Людмила Луцевич, «LiteraruS-Литературное слово» 4(45)/2014, с. 55–59.

Коль Л., Маленький кусочек счастья, Москва 2015.

Краткая медицинская энциклопедия в 2 т., т. 1, ред. В. И. Покровский, Москва 1994.

Луцевич Л., «Хочу найти смысл моего сумасшествия»: терапия творчеством в современной женской исповеди [в:] *Od modernizmu do postmodernizmu. Literatura rosyjska XX–XXI*. Tom

jubileuszowy dedykowany profesor Halinie Waszkielewicz, red. F. Skotnicka i J. Świeży, Kraków 2014, s. 585–598.

Луцевич Л., Поле исповедального пинг-понга, «LiteraruS-Literaturnoe slovo» 3/2015, s. 180–184.

Луцевич Л., «Вся жизнь, оказывается, просто игра...» [в:] Antropologiczne aspekty literatury. Prace ofiarowane Profesor Wandzie Supie, red. W. Biegluk-Leś, Białystok 2019, s. 67–87.

Мариничева О., Исповедь нормальной сумасшедшей : Документальный роман, Москва 2011.

Раюшкин В., В жанре диагноза, «Новая газета» 17 июля 2006, http://uisrussia.msu.ru/docs/nov/2006/53/nov_2006_53_41.htm [дата доступа 20.11.2019].

Рудковская Я., Исповедь «содержанки», или Так закалялась сталь, Москва 2010.

Савкина И., Разговоры с зеркалом и Зазеркальем. Автодокументальные женские тексты в русской литературе первой половины XIX века, Москва 2007.

Уваров М. С., Архитектоника исповедального слова, Санкт-Петербург 1998.

Улов Н. Д., Шизофрения как клинический и культурный феномен: к проблеме шизофренизации массового сознания, Пермь 2009.

Фуко М., Воля к истине: по ту сторону знания, власти и сексуальности. Работы разных лет, сост. пер. с франц., комм. и послесл. С. Табачниковой, Москва 1996.

Фуко М., История безумия в классическую эпоху, пер. с фр. И. К. Стаф, Москва 2010.

Jelinek E., The Tradition of Women's Autobiography: From Antiquity to the Present, Boston 1986.

KATARZYNA TURONEK-OSTROWSKA *Obraz Rosji w twórczości Lou Andreas-Salomé jako rezultat jej podróży do pierwszej ojczyzny*

Andreas-Salomé L., Ma. Ein Porträt, Stuttgart–Berlin 1904.

Andreas-Salomé L., Ródinka. Russische Erinnerung, Frankfurt am Main–Berlin 1985.

Andreas-Salomé L., Russland mit Rainer. Tagebuch der Reise mit Rainer Maria Rilke im Jahre 1900, Marbach 1999.

Appignanesi L., Forrester J., Kobiety Freuda, przeł. E. Abłamowicz, Warszawa 1992.

Faryno J., Wewnętrzny/Zewnętrzny [w:] Mentalność rosyjska. Słownik, red. A. de Lazari, Katowice 1995, s. 15.

Fiedler F., Aus der Literatenwelt. Charakterzüge und Urteile. Tagebuch, red. K. Asadowski, Göttingen 1996.

Hülsemann I., Mit dem Mut einer Löwin. Lou Andreas-Salomé, Monachium 2001.

Kronauer B., Die Ikone als Heimat und umgekehrt [w:] L. Andreas-Salomé, Russland mit Rainer. Tagebuch der Reise mit Rainer Maria Rilke im Jahre 1900, red. S. Michaudin, D. Pfeiffer, Marbach 2000, s. 7–20.

Lazari A. de, Czy Moskwa będzie trzecim Rzymem? Studia o nacjonalizmie rosyjskim, Katowice 1995.

Lazari A. de, Moskwa i Petersburg [w:] *Mentalność rosyjska. Słownik*, red. idem, Katowice 1995, s. 53.

Mazurek S., *Kultura/cywilizacja [w:] Idee w Rosji: leksykon rosyjsko-polsko-angielski*, t. 3, red. A. de Lazari, Łódź 2000, s. 220–222.

Prater D., *Dźwięczące szkło. Reiner Maria Rilke. Biografia*, przeł. D. Guzik, Warszawa 2004.

Rilke R.M., *Andreas-Salomé L., Listy*, przeł. W. Markowska, Warszawa 1986.

Романова Ю.А., Национальная идентичность в повести «Родинка» Лу Андреас-Саломе, „Известия Саратовского университета. Новая серия. Серия Филология. Журналистика” 2010, t. 10, nr 4, s. 63–70.

Романова Ю.А., *Образ России в Художественном Творчестве Лу Андреас-Саломе*, Саратов 2015.

Романова Ю.А., Россия в жизни и творчестве Лу Андреас-Саломе, „Известия Саратовского университета. Новая серия. Серия Филология. Журналистика” 2013, t. 13, nr 3, s. 75–78.

Романова Ю.А., Темы материнства и детства в повести «Родинка» Лу Андреас-Саломе (гендерный подход), „Известия Саратовского университета. Новая серия. Серия Филология. Журналистика” 2009, t. 9, nr 2, s. 63–69.

Schutz K., *Geschlechterentwürfe im literarischen Werk von Lou Andreas-Salomé unter Berücksichtigung ihrer Geschlechtertheorie*, Würzburg 2008.

Tołstoj L., *Dzienniki*, t. 2, przeł. M. Leśniewska, Kraków 1973.

Туронек-Островская К., Писма Лу Андреас-Саломе в Российском государственном архиве литературы и искусства в Москве, „Парадигма” 2019, t. 30, s. 136–139.

Uglik J., *Charakter rosyjski [w:] Idee w Rosji: leksykon rosyjsko-polsko-angielski*, t. 8, red. J. Dobieszewski, Łódź 2014, s. 364–373.

Wiesner-Bangard M., *Welsch U., Lou Andereas-Salomé. Wie ich dich Liebe. Rätselleben: Eine Biographie*, Leipzig 2002.

Źródła internetowe

Bahron R., *Das Russland in der deutschsprachigen literatur 1900 bis 1930*, <https://rotherbaron.files.wordpress.com/2017/02/das-russlandbild-in-der-deutschsprachigenliteratur-1900-bis-1930.pdf> [dostęp: 1.05.2017].

Ianozi R., *Cultural and Social Border Crossings: Germany and Russia in the Writing of Lou Andreas-Salomé (1861–1397) and Alina Bronsky (1978-)*, University of Maryland 2015, https://drum.lib.umd.edu/bitstream/handle/1903/16968/ianozi_umd_0117E_16398.pdf?sequence=1 [dostęp: 3.03.2018].

ЕЛЕНА ЯНЧУК Эволюция христианских мотивов в доэмигрантском творчестве Марины Цветаевой

Лаврова Е., *Поэтическое мирозерцание М. И. Цветаевой*, Горловка 1999.

Лаврова Е., *Цветаева: человек – поэт – мыслитель*, Донецк 2001.

Лосская В., Бог в поэзии Цветаевой [в:] «Вестник русского христианского движения », Париж, Нью-Йорк, Москва 135/1981.

Лосская В., Марина Цветаева в жизни. Неизданные воспоминания современников, Москва 1992.

Лютова С., Максимилиан Волошин и Марина Цветаева : Эстетика смыслообразования, Москва 2004.

Ревзина О., Собственные имена в поэтическом идиолекте М. Цветаевой [в:] Поэтика и стилистика, сб. статей 1988–1990, Москва 1991.

Слоним М., О Марине Цветаевой [в:] Воспоминания о Марине Цветаевой, Москва 1992.

Цветаева А., Воспоминания, Москва 2005.

Цветаева М., Собрание сочинений в 7-ми томах, Москва 1994–1995.

Цветаева М., Письма, т. 1–5, Москва 2012–2016.

Эпштейн М., Слово и молчание. Метафизика русской литературы, Москва 2006.

Янчук Е., Автобиографизм как механизм творчества Марины Цветаевой [в:] Epoka a literatura i język w Słowiańszczyźnie Wschodniej, ред. А. Ksenicz, P. Stasińska, N. Bielniak, A. Urban-Podolan, Zielona Góra 2013.

Janczuk E., Fenomen przeszłości: między historią a pamięcią (o literaturze dokumentu osobistego) [в:] «Studia Interkulturowe Europy Środkowo-Wschodniej» 8/2015, с. 43–55.

Kasperski E., Autobiografia. Sytuacja i wyznaczniki formy [в:] Autobiografizm – przemiany, formy, znaczenia, ред. Н. Gosk, А. Zieniewicz, Warszawa 2001, с. 10–34.

KATARZYNA DUDA „Tutaj kobieta żyje ze wszystkich sił i nie poddaje się aż do ostatniej chwili”. Los kobiety rosyjskiej w czasach (post)totalitaryzmu

Bauman Z., Płynna nowoczesność, przeł. T. Kunz, Kraków 2006.

Bogunia-Borowska M., Odpowiedzialność [w:] Fundamenty dobrego społeczeństwa. Wartości, red. eadem, Kraków 2015, s. 90–118.

Cassirer E., Esej o człowieku. Wstęp do filozofii kultury, przeł. А. Staniewska, Warszawa 1998.

Fromm E., O sztuce miłości, przeł. А. Bogdański, Poznań 2004.

Fromm E., Ucieczka od wolności, przeł. O. i А. Ziemiłscy, Warszawa 1997.

Gadacz T., O umiejętności życia, Kraków 2014.

Hirsh M., Żaloba i postpamięć, przeł. K. Bojarska [w:] Teoria wiedzy o przeszłości na tle współczesnej humanistyki, red. E. Domańska, Poznań 2010, s. 99–120.

Marcel G., Homo viator, przeł. P. Lubicz, Warszawa 1959.

Melosik Z., Szkudlarek T., Kultura, tożsamość i edukacja. Migotanie znaczeń, Kraków 2010.

Mirowska J., Małe światy wielkiej Rosji. Twórczość Wiktorii Tokariewej, Kraków 2017.

Młodzież, styl życia i zdrowie. Konteksty i kontrowersje, red. Z. Melosik, Poznań 2001.

Sałańczykowska J., Dziesięciolecie przemian. Proza rosyjska lat 1985–1995, Gdańsk 1998.

Waszkielewicz H., Чернушная и прекрасная. Twórczość Ludmiły Pietruszewskiej, Kraków 2007.

Wojciszke B., Psychologia miłości, Gdańsk 2013.

Женская проза «нулевых», оргас. З. Прилепин, Москва 2012.

Źródła internetowe

Psychologia – Analiza wyglądu, <https://docer.pl/doc/ncse0> [dostęp: 4.05.2019].

IWONA KRYCKA-MICHNOWSKA W obliczu wojny. Dzienniki Poliny Żerebcowej

Bautsz-Sontag A., Literatura w terapii, Katowice 2015.

Brzezińska A., Społeczna psychologia rozwoju, Warszawa 2007.

Czermińska M., Autobiograficzny trójkąt. Świadectwo, wyznanie i wyzwanie, Kraków 2004.

Lejeune P., „Drogi zeszyście...”, „drogi ekranie...”. O dziennikach osobistych, przeł. A. Karpowicz, M. i P. Rodakowie, Warszawa 2010.

Psychologia rozwoju człowieka, t. 3, Rozwój funkcji psychicznych, red. B. Harwas-Napierała, J. Trempała, Warszawa 2002.

Rodak P., Wojna i zapis (o dziennikach wojennych), „Teksty Drugie” 2005, nr 6, s. 33–45.

Stegemann T., Hitzeler M., Blotevogel M., Arteterapie dla dzieci i młodzieży, przeł. E. Cieślak, Gdańsk 2015.

Wróblewska M., Osobiste i społeczne treści doświadczeń w kontakcie z literaturą – aspekty stymulacji rozwoju [w:] Miejsce literatury i teatru w przestrzeniach terapeutycznych. Werbalne i niewerbalne aspekty wsparcia rozwoju, red. J. Malicki, K. Krasoń, Katowice 2005, s. 38–42.

Żerebcowa P., Mrówka w słoiku. Dzienniki czecheńskie 1994–2004, przeł. A. Knyt, wiersze przeł. M.B. Jagiełło, Warszawa 2018.

ANNA STĘPNIAK Miłość w czasach niemożliwych. O miłości w Czarnobylu na podstawie „Czarnobylskiej modlitwy” Swietłany Aleksijewicz

Aleksijewicz S., *Czarnobylska modlitwa. Kronika przyszłości*, przeł. J. Czech, Wołowiec 2016.

Badinter E., *Historia miłości macierzyńskiej*, przeł. K. Choiński, Warszawa 1998.

Bartkowiak E., *Obraz matki i macierzyństwa w przekazach źródłowych z historii wychowania*, „Wychowanie w Rodzinie” 2015, t. 12, nr 2, s. 271–294.

Dubisz S., *Wielki słownik języka polskiego*, t. 2, Warszawa 2018.

Fromm E., *O sztuce miłości*, przeł. A. Bogdański, Warszawa 1992.

Gawron A., *Macierzyństwo. Współczesna literatura, kultura, etyka*, Łódź 2016.

Górnikowska-Zwolak E., *Macierzyństwo* [w:] *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, t. 3, red. E. Różycka, Warszawa 2004, s. 9–18.

Hryciuk R.E., Korolczuk E., *Macierzyństwo* [w:] *Encyklopedia gender. Płeć w kulturze*, red. M. Rudaś-Grodzka, K. Nadana-Sokołowska, A. Mroziak, Warszawa 2014, s. 273–279.

Kopaliński W., *Słownik symboli*, Warszawa 1991.

Ortega y Gasset J., *Szkice o miłości*, przeł. K. Kamyszewa, Warszawa 1989.

Starczewska K., *Wzory miłości w kulturze Zachodu*, Warszawa 1975.

Snitow A., *Feminizm i macierzyństwo*, „Pełnym Głosem” 1995, nr 3, s. 57–72.

Sobczyńska D., *Macierzyństwo: wartości i dylematy* [w:] *Humanistyka i płeć. Studia kobiece z psychologii, filozofii i historii*, t. 1, red. E. Mikulska, E. Pakszys, Poznań 1995, s. 69–84.

Stańczak-Wiślicz K., *Przez historię życia codziennego do historii kobiet. O współczesnej historiografii kobiecej*, „Kultura i Społeczeństwo” 2005, nr 2, s. 135–150.

Titkow A., *Kobiety pod presją? Proces kształtowania się tożsamości* [w:] *Co to znaczy być kobietą w Polsce*, red. A. Titkow, H. Domański, Warszawa 1995, s. 9–39.

Wodzik J., *Krótką historia macierzyństwa w ujęciu feministycznym*, „Analiza i Egzystencja. Czasopismo filozoficzne” 2011, nr 16, s. 91–104.

Źródła internetowe

Alter A., *Svetlana Alexievich, Belarussian Voice of Survivors, Wins Nobel Prize in Literature*, „The New York Times”, 9.10.2015, <http://www.nytimes.com/2015/10/09/books/svetlana-alexievich-nobel-prize-literature.html> [dostęp: 12.04.2019].

Oficjalna strona internetowa Swietłany Aleksijewicz, <http://www.alexievich.info/> [dostęp: 30.08.2020].

OLENA YURCHUK, OKSANA CHAPLINSKA Дискурс фемінного вертограду в збірці „Міфотворення” Маріанни Кіяновської

Башляр Г., *Земля и грезы о покое*, Москва 2000.

Кіяновська М., *Міфотворення*, Київ 2000.

Крістева Ю., *Полілог*, Київ 2004.

Лотман Ю., *Семиосфера*, СПб 2000.

Римарук І., *Діва Обида. Видіння і відлуння*, Івано-Франківськ 1998.

Степаненко О., *Передчуття Авалону: пісеньки для Михася*, Київ 2000.

GALINA PETROVA, KATARZYNA POPOWA Kobieta w bułgarskiej frazeologii

Анкова-Ничева К., Нов фразеологичен речник на българския език, София 1993.

Lakoff G., Johnson M., Metafory w naszym życiu, przeł. T.P. Krzeszowski, Warszawa 1988.

Lewicki A.M., Pajdzińska A., Frazeologia [w:] Współczesny język polski, red. J. Bartmiński, Lublin 2001.

Ничева К., Спасова-Михайлова С., Чолакова К., Фразеологичен речник на българския език, т. 1–2, София 1974–1975.

Ożóg K., Słowo wstępne [w:] Przemiany języka na tle przemian współczesnej kultury, red. K. Ożóg, E. Oronowicz-Kida, Rzeszów 2006, s. 7.

Pajdzińska A., Głową muru nie przebijesz, czyli „Filozofia życia” utrwalona w polskiej frazeologii, „Przegląd Humanistyczny” 1994, nr 2, s. 85–92.

Pajdzińska A., Wartościowanie we frazeologii [w:] Język a kultura, t. 3, Wartości w języku i tekście, red. J. Puzynina, J. Anusiewicz, Wrocław 1991, s. 15–28.

Szewczuk W., Psychologia. Zarys podręcznikowy, t. 1, Warszawa 1975.

Вътов В., Малък фразеологичен речник на българския език, Велико Търново 1998.

Zarzycka G., Linguakultura – czym jest, jak ją badać i „otwierać”? [w:] Wrocławska dyskusja o języku polskim jako obcym, red. A. Dąbrowska, Wrocław 2004, s. 435–445.

GRAŻYNA MAŃKOWSKA Język kobiet – stereotypy a rzeczywistość

Ермакович С.П., Гендерные отношения и их лингвистическая манифестация [w:] Пелевинские чтения – 2001, Калининград 2002, s. 72–80.

Handke K., Socjologia języka, Warszawa 2008.

Кирилина А.В., Гендерные исследования в лингвистических дисциплинах [в:] Гендер и язык, red. А.В. Кирилина, Москва 2005, s. 7–30.

Kotthoff H., Гендерные исследования в прикладной лингвистике [w:] Гендер и язык, red. А.В. Кирилина, Москва 2005, s. 563–622.

Lippmann W., Public Opinion, New York 1922.

Mańkowska G., O kobietach i dla kobiet. Stereotyp płci w rosyjskojęzycznej prasie kobiecej, Warszawa 2013.

Mańkowska G., Rekonstrukcje historyczne – czy są nam potrzebne? [w:] Tradycja a współczesność – badania naukowe, red. E. Chodźko, M. Maciąg, Lublin 2018, s. 87–99.

Quasthoff U., Etnocentryczne przetwarzanie informacji. Ambiwalencja funkcji stereotypów w komunikacji międzykulturowej [w:] Stereotyp jako przedmiot lingwistyki.

Teoria, metodologia, analizy empiryczne, red. J. Anusiewicz, J. Bartmiński, „Język a Kultura”, t. 12, Wrocław 1998, s. 11–30.

Tannen D., To nie tak! Jak styl konwersacyjny kształtuje relacje z innymi, przeł. P. Budkiewicz, Poznań 2002.

Tannen D., Ты просто меня не понимаешь: Женщины и мужчины в диалоге [w:] Гендер и язык, red. A.B. Кирилина, Москва 2005, s. 235–510.

Uniwersalny słownik języka polskiego PWN, red. S. Dubisz, Warszawa 2008.

Wielki słownik wyrazów obcych PWN, red. M. Bańko, Warszawa 2011.

Witosz B., Obrazy zachowań komunikacyjnych kobiet i mężczyzn we współczesnej literaturze, „Stylistyka” 2004, t. 13, s. 7–26.

MAREK OLEJNIK Nazewnictwo kobiet w starostwie grabowieckim w XVIII wieku

Literatura przedmiotu

Czopek B., *Nazwy miejscowe dawnej ziemi chełmskiej i bełskiej (w granicach dzisiejszego państwa polskiego)*, Wrocław 1988.

Dacewicz L., *Nazewnictwo kobiet w dawnym powiecie mielnickim (XVI–XVII)*, Białystok 1994.

Janeczek A., *Osadnictwo pogranicza polsko-ruskiego. Województwo bełskie od schyłku XIV do początku XVII wieku*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1991.

Kojder M., *Antroponimia historyczna starostwa hrubieszowskiego w XVII–XVIII wieku*, Lublin 2014.

Kojder M., *Antroponimia historyczna wiernych chełmskiej diecezji grecko-unickiej (1662–1810)*, Lublin 2019.

Kość J., *Polszczyzna południowokresowa na polsko-ukraińskim pograniczu językowym w perspektywie historycznej*, Lublin 1999.

Mytnik I., *Antroponimia Wołyń w XVI–XVIII wieku*, Warszawa 2010.

Mytnik I., *Imiennictwo ziemi chełmskiej w XVI–XVII wieku*, Warszawa 2017.

Olejnik M., *Antroponimia starostwa grabowieckiego XVI–XVIII w.*, Lublin 2019.

Rieger J., *Imiennictwo ludności wiejskiej w ziemi sanockiej i przemyskiej w XV w.*, Wrocław 1977.

Szulowska W., *Imiennictwo dawnej ziemi halickiej i lwowskiej*, Warszawa 1992.

Wolnicz-Pawłowska E., *Antroponimia łemkowska na tle polskim i słowackim XVI–XIX wieku*, Warszawa 1993.

Zaręba A., *Formy nazwisk żon i dzieci w dialektach języka polskiego*, „Onomastica” 1967, t. 11, s. 320–344, t. 12, s. 232–275.

Źródła

KZ1 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1502–1538), sygn. 35/10/0/1/1

KZ51 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1600–1606), sygn. 35/10/0/1/51

KZ52 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1607–1610), sygn. 35/10/0/1/52

KZ53 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1615–1616), sygn. 35/10/0/1/53

KZ54 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1617–1623), sygn. 35/10/0/1/54

KZ55 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1623–1630), sygn. 35/10/0/1/55

KZ56 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1631–1639), sygn. 35/10/0/1/56

KZ57 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1640–1646), sygn. 35/10/0/1/57

KZ58 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1647–1650), sygn. 35/10/0/1/58

KZ59 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1650–1655), sygn. 35/10/0/1/59

KZ60 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1655–1662), sygn. 35/10/0/1/60

KZ61 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1665–1675), sygn. 35/10/0/1/61

KZ62 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1675–1681), sygn. 35/10/0/1/62

KZ63 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1680–1690), sygn. 35/10/0/1/63

KZ64 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1691–1698), sygn. 35/10/0/1/64

KZ65 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga zapisów (1699–1708), sygn. 35/10/0/1/65

KP193 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga plenipotencji (1681–1732), sygn. 35/10/0/4/193

KP194 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga plenipotencji (1735–1753), sygn. 35/10/0/4/194

KP195 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga plenipotencji, (1754–1773), sygn. 35/10/0/4/195

KP196 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga plenipotencji (1773–1783), sygn. 35/10/0/4/196

KGL278 – Księgi grodzkie grabowieckie [Listy do Jakuba Robakiewicza susseptanta grodzkiego grabowieckiego 1725, XVIII w.], sygn. 35/10/0/8/278

KGL279 – Księgi grodzkie grabowieckie [Listy Ludwika Wilgi starosty grabowieckiego do Pawła Wydźgi wicesgerensa grodzkiego grabowieckiego, 1762–1765, 1769], sygn. 35/10/0/8/279

KGW161 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga wyroków (1581–1586), sygn. 35/10/0/2/161

KGW162 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga wyroków (1586–1593), sygn. 35/10/0/2/162

KZG1 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga zapisów, relacji (1541–1590), sygn. 35/3/0/-/1

KZG2 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga zapisów, relacji (1534–1559), sygn. 35/3/0/-/2

KZG3 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga zapisów, relacji (1561–1597), sygn. 35/3/0/-/3

KZG4 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków, relacji (1565–1570), sygn. 35/3/0/-/4

KZG9 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga zapisów, relacji, wyroków (1590–1599), sygn. 35/3/0/-/9

KZG15 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga zapisów, relacji, wyroków (1620–1625), sygn. 35/3/0/-/15

KZG21 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków (1575–1579), sygn. 35/3/0/-/21
KZG22 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków (1581–1586), sygn. 35/3/0/-/22
KZG23 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków (1589–1594), sygn. 35/3/0/-/23
KZG24 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków (1595–1600), sygn. 35/3/0/-/24
KZG25 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków (1601–1608), sygn. 35/3/0/-/25
KZG26 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków (1609–1617), sygn. 35/3/0/-/26
KZG27 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków (1617–1619), sygn. 35/3/0/-/27
KZG28 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków (1619–1636), sygn. 35/3/0/-/28
KZG29 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków (1624–1629), sygn. 35/3/0/-/29
KZG30 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków (1636–1644), sygn. 35/3/0/-/30
KZG31 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków (1644–1658), sygn. 35/3/0/-/31
KZG32 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wyroków (1762–1777), sygn. 35/3/0/-/32
KZG33 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga wpisów spraw (1762–1777), sygn. 35/3/0/-/33
KZG34 – Księgi ziemskie grabowieckie, Księga pozwów (1773–1775), sygn. 35/3/0/-/34
KGW175 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga wyroków (1651–1661), sygn. 35/10/0/2/175
KGW176 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga wyroków (1658–1748), sygn. 35/10/0/2/176
KGW177 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga wyroków (1660–1771), sygn. 35/10/0/2/177
KGW178 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga wyroków (1676–1681), sygn. 35/10/0/2/178
KGW179 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga wyroków (1682–1690), sygn. 35/10/0/2/179
KGW180 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga wyroków (1691–1699), sygn. 35/10/0/2/180
KGW181 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga wyroków (1700–1704), sygn. 35/10/0/2/181
KGW182 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga wyroków (1711–1722), sygn. 35/10/0/2/182
KGW183 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga wyroków (1723–1733), sygn. 35/10/0/2/183
KGW185 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga wyroków (1673–1700), sygn. 35/10/0/2/184
KGR73 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1559–1623), sygn. 35/10/0/3.1/73
KGR102 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1699–1701), sygn. 35/10/0/3.1/102
KGR103 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1702–1703), sygn. 35/10/0/3.1/103
KGR104 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1704–1705), sygn. 35/10/0/3.1/104
KGR105 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1710–1711), sygn. 35/10/0/3.1/105
KGR106 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1712), sygn. 35/10/0/3.1/106

KGR107 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1713–1714), sygn. 35/10/0/3.1/107
KGR108 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1714–1715), sygn. 35/10/0/3.1/108
KGR109 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1717), sygn. 35/10/0/3.1/109
KGR110 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1718–1719), sygn. 35/10/0/3.1/110
KGR111 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1720), sygn. 35/10/0/3.1/111
KGR112 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1721), sygn. 35/10/0/3.1/112
KGR113 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1722–1723), sygn. 35/10/0/3.1/113
KGR114 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1724–1725), sygn. 35/10/0/3.1/114
KGR115 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1726–1728), sygn. 35/10/0/3.1/115
KGR116 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1729–1730), sygn. 35/10/0/3.1/116
KGR117 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1731–1735), sygn. 35/10/0/3.1/117
KGR118 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1735–1737), sygn. 35/10/0/3.1/118
KGR119 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1738–1739), sygn. 35/10/0/3.1/119
KGR120 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1740–1742), sygn. 35/10/0/3.1/120
KGR121 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1743–1749), sygn. 35/10/0/3.1/121
KGR122 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1757–1759), sygn. 35/10/0/3.1/122
KGR123 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1759–1760), sygn. 35/10/0/3.1/123
KGR124 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1760–1761), sygn. 35/10/0/3.1/124
KGR125 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1762–1764), sygn. 35/10/0/3.1/125
KGR126 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1765–1767), sygn. 35/10/0/3.1/126
KGR158 – Księgi grodzkie grabowieckie, Księga relacji (1765–1771), sygn. 35/10/0/3.1/158
KM1 – Księgi miasta Grabowca, Księga radziecko-ławnicza (1643–1646), sygn. 35/32/0/-/1
KM2 – Księgi miasta Grabowca, Księga radziecko-ławnicza (1643–1654), sygn. 35/32/0/-/2
KM3 – Księgi miasta Grabowca, Księga radziecko-ławnicza (1643–1660), sygn. 35/32/0/-/3
KM4 – Księgi miasta Grabowca, Księga radziecko-ławnicza (1647–1648), sygn. 35/32/0/-/4
KM5 – Księgi miasta Grabowca, Księga radziecko-ławnicza (1708–1741), sygn. 35/32/0/-/5
KM6 – Księgi miasta Grabowca, Księga radziecko-ławnicza (1740–1754), sygn. 35/32/0/-/6
KM7 – Księgi miasta Grabowca, Księga radziecko-ławnicza (1754–1764), sygn. 35/32/0/-/7
KM8 – Księgi miasta Grabowca, Księga radziecko-ławnicza (1764–1767), sygn. 35/32/0/-/8
KM9 – Księgi miasta Grabowca, Księga radziecko-ławnicza (1764–1774), sygn. 35/32/0/-/9

KM10 – Księgi miasta Grabowca, Księga radziecko-ławnicza (1768–1771), sygn. 35/32/0/-/10

ASK119 – Archiwum Skarbu Koronnego, Lustracja starostw i królewskich w powiecie grabowieckim (1765 r.), sygn. LVI sygn. 76

ASK125 – Archiwum Skarbu Koronnego, Lustracja starostwa grabowieckiego z 1662 roku, Dział XLVI sygn. 125

KGS197 – Księgi grodzkie grabowieckie, Rejestry spraw (1595–1630), sygn. 35/10/0/5/197